

Loodusteaduste olümpiaadi piirkonnavoos 2014

Tagasiside uuringu kokkuvõte (koostas Jaanus Uibu)

ELO piirkonnavoorus osalenute veebipõhine tagasiside uuring toimus tänavu juba neljandat korda. Küsimused valmistas ette Jaanus Uibu, [vene keelde](#) tõlkis need Anastassia Schults, [uuringu veebilehe](#) lõi ja andmed tõstis tabelisse Illar Leuhin. Veebiuuringu osad I – V olid valikvastuselised, hindamaks olümpiaadi erinevaid tahke. VI osas sai vabas vormis hinnanguid ja kommentaare lisada.

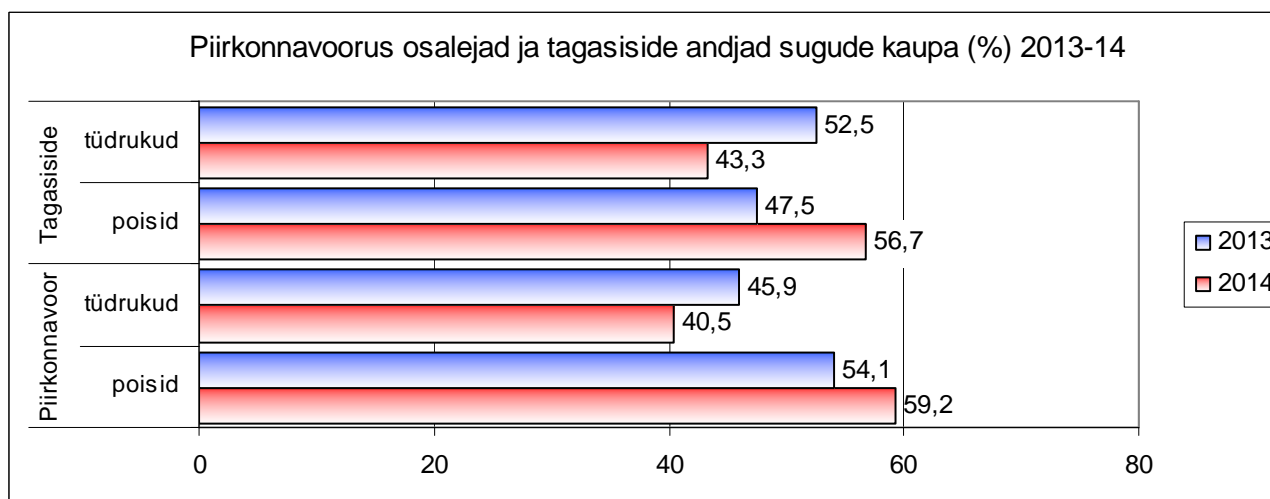
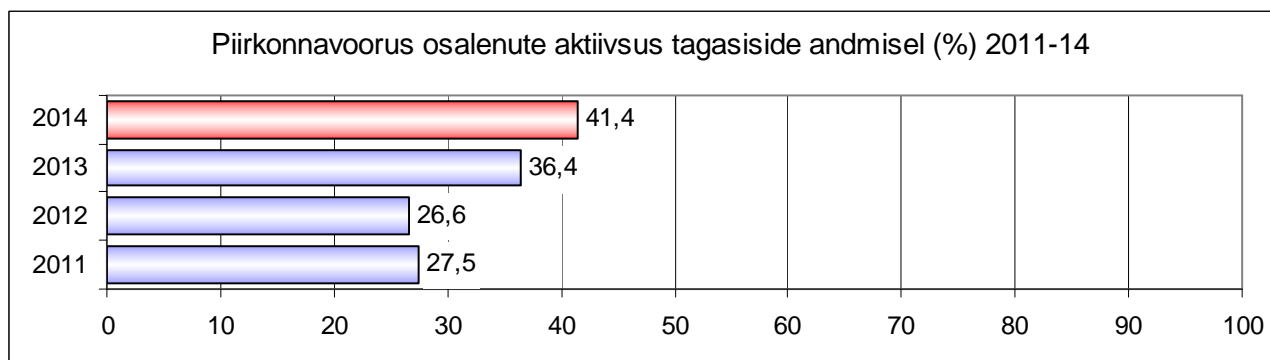
Nagu mullugi, oli palve uuringus osaleda lisatud võistlustöö lõppu, samuti pääses küsimustiku juurde nii ELO kui ka Teaduskooli veebilehelt ning osaleja-ankeeti meiliaadressi lisanud õpilastele saatsime ka eraldi palve osaleda. Sel korral saatsime mitte vastanud õpilastele nädal hiljem ka teise kirja, meenutamaks vastamisaja peatset lõppemist ja osalejate vahel välja loositavaid auhindu.

Žüri soovib tänada kõiki piirkonnavoorus osalenud ja seda hinnanud õpilasi, neid juhendanud tublisid õpetajaid, samuti korraldajaid, kes tagasid kohapeal võistluse sujuva läbiviimise!

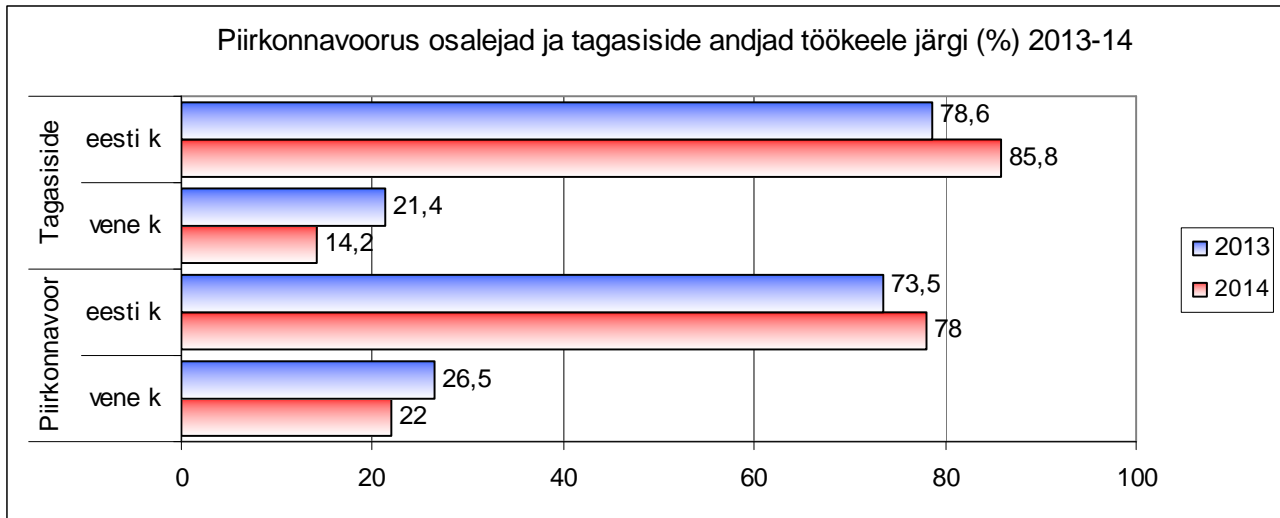
Järgmistel lehekülgedel annan esmalt ülevaate valimist ehk uuringule vastanutest, lisades võrdlusi piirkonnavoorus osalenute ja 2013. aastaga. Seejärel tutvustan uuringu üldtulemusi osade kaupa. I, IV ja V osa puhul on võrdlusele kaasatud ka vastajate sugu, klass, töökeel ja piirkonnavooru tulemus.

Uuring ja vastajad

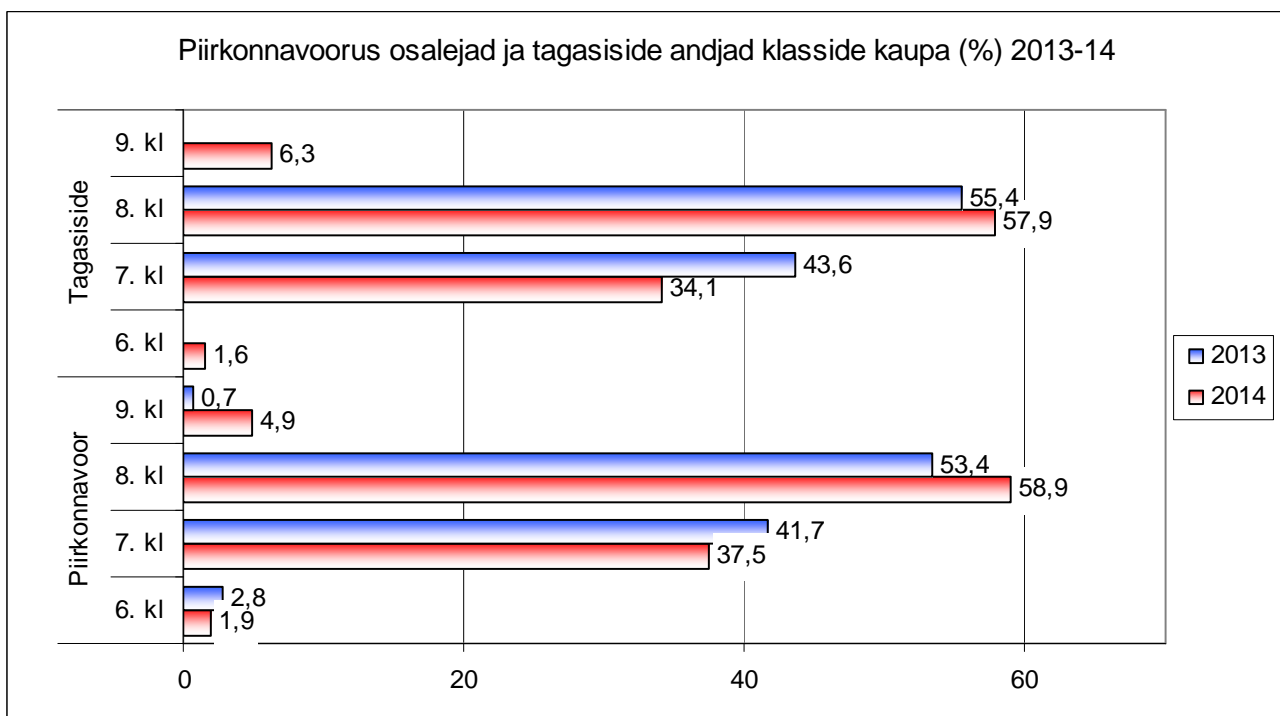
Uuringus osales tänavu rekordarv õpilasi – 127. Suurim oli ka tagasiside andmise aktiivsus (vt **joonist**). Kokku mõõtis tänavu ELOI võimeid 309 õpilast (võrdluseks: 2012. a – 276 ja 2013. a – 283).

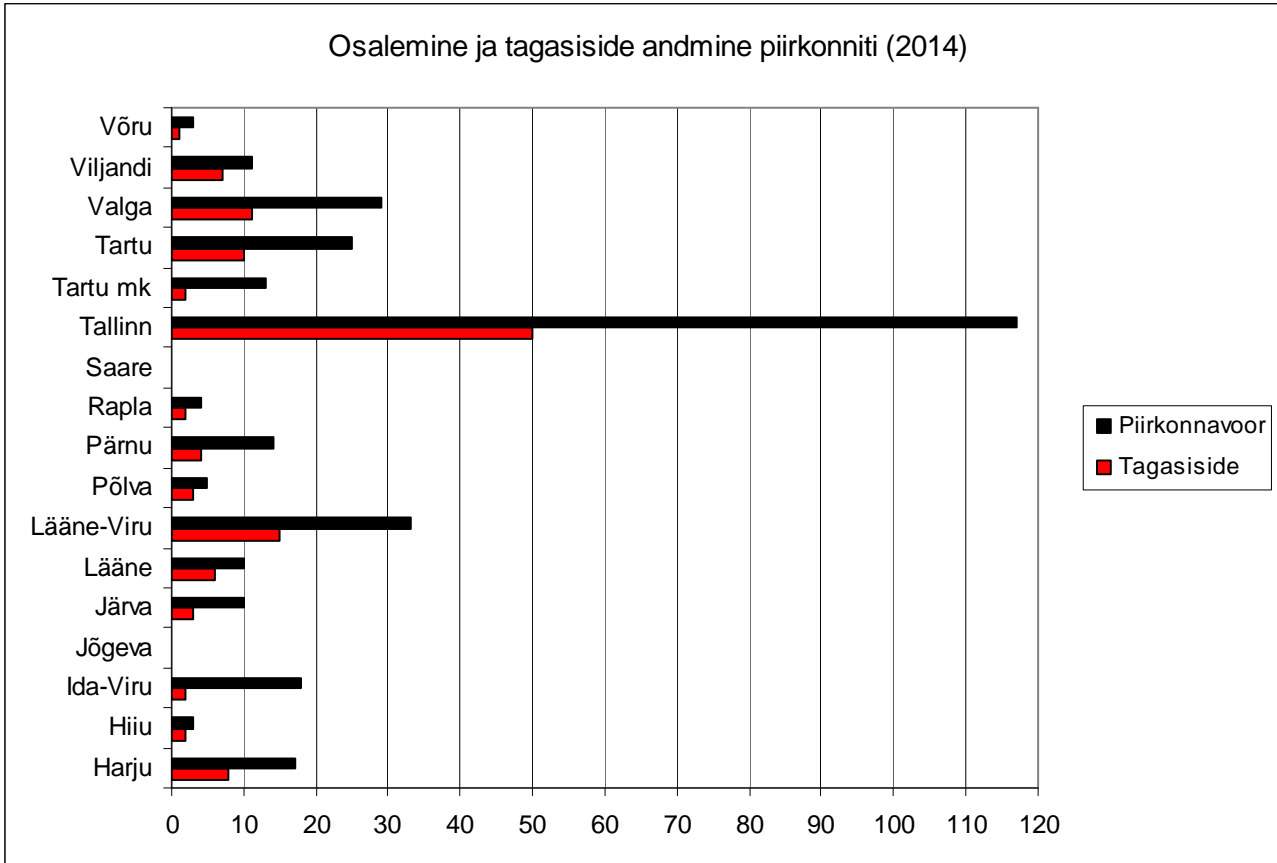
- **Sugude** võrdluses olid poisid sel aastal arvulises ülekaalus nii võistlejatena kui ka (veidi napimalt) tagasiside andjatena (vt ülaltoodud **joonist**).
- **Töökeele** osas vähenes venekeelsete õpilaste osakaal paraku mõlemas kategoorias (vt järgmist **joonist**). Vene õpilased on läbi aastate kasinamalt tagasisidet andnud.

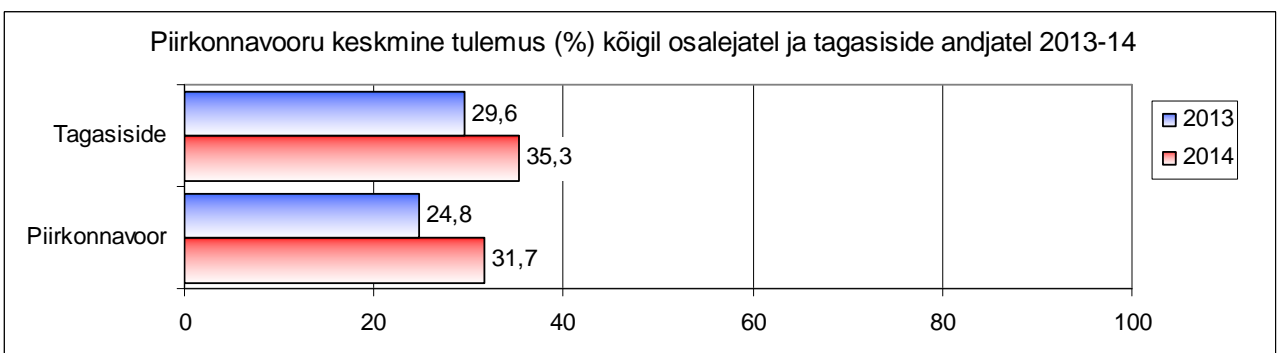
- **Klasside** lõikes jäi tänavu 7. klassi osakaal mullusest napimaks nii olümpiadistide kui ka (eriti) tagasiside andjate hulgas (vt **joonist**). Samas, mullu oli järsult kasvanud just nooremate õpilaste osavõtt. Võimalik, et osa „seitsmendikke“ ei jäänud oma esinemisega rahule ja loobusid seetõttu ka tagasiside andmisest. Samas oli nii osalejate kui hilisemate hindajate seas tublisti enam 9. klasside õpilasi – tõsi, mitmed neist ei mahtunud oma sünniaastaga vanusepiirangu sisse, mis tõkestab neile kahjuks pääsu lõppvooru. Samas on rõõmustav, et mullu ELOlt kõrvale jäänud tublid Läänemaa õpilased said siiski tänavu võimaluse end piirkonnavoorus proovile panna. Žürii soovib kindlasti julgustada nooremaid õpilasi ELOI osalema. Tänavuses lõppvoorus tunnustame eraldi ka 7. klasside parimaid.

- Ankeete saabus kõigist osalenud **maakondadest**. Piirkonnavoorest jäid tänavu kahjuks kõrvale Saare- ja Jõgevamaa, aga võrreldes mullusega lisandusid jõuliselt Lääne- ja Valgamaa. Järgnev **joonis** näitab, et innukaimalt hindasid olümpiaadi Hiiu, Viljandi, Põlva ja Lääne maakondade õpilased. Kasinamalt anti tagasisidet Ida-Viru, Tartu, Järva, Pärnu maakondades.

- Meiliaadressi kaudu leidsin (rangelt üldise analüüsi eesmärgil!) vastajate **piirkonnavoore tulemused**. Järgnevalt **jooniselt** nähtub, et tagasisidet kaldusid (sarnaselt eelnenud aastatega) rohkem andma piirkonnavoorus edukamad õpilased. Teisalt näeme ka, et piirkonnavoore töö oli sel aastal lahendatud paremini kui mullu.

I Enda ettevalmistuste ja piirkonnavooru üldine hindamine

Selles osas palusime õpilastel hinnata isiklikku ettevalmistust ja piirkonnavooru erinevaid tahkusi (kokku 24 asjaolu) 5-pallisel skaalal. Tulemuste **tabelis** on roheliseks toonitud asjaolud, mida hinnati eelmise 3 aasta keskmisest kõrgemalt, ja roosaks need, mille skoor jäi alla keskmise. Toonimata lahtrid tähistavad erinevust alla 0,05 punkti. Täpsema sõnastuse saab leida [küsitluse veebilehelt](#).

I osa – tulemused aastate võrdluses (2011–14)

Palun hinda järgmisi piirkonnavooruga seotud asjaolusid. (Skaala 1...5)

Aasta, vastajate arv (N)	Eelnev huvi	Info saadavus (max 3 p)	Info kasulikkus	Õpetaja abi	Sugulaste abi	Iseisev õppimine	Ettevalmistus	Esinemine	Kohapealne korraldus	Vormistus	Paljundus	Sõnastus
2011 (N=89)	3,85	2,76	3,26	3,27	-	-	3,35	2,89	3,99	3,81	3,92	3,56
2012 (N=76)	3,80	2,80	3,37	3,39	2,03	3,47	3,44	3,04	3,97	3,99	4,08	3,71
2013 (N=103)	3,70	2,65	3,25	3,46	2,13	3,41	3,29	2,82	3,93	3,82	3,70	3,82
KESKM 2011-13	3,78	2,74	3,29	3,37	2,08	3,44	3,36	2,92	3,96	3,87	3,90	3,70
2014 (N=127)	3,75	2,65	3,16	3,54	2,12	3,36	3,42	2,82	4,09	3,70	3,98	3,50

Aasta, vastajate arv	Raskus	Huvitavus	Seos koolis õpituga	Päevakajalisus	Seos õpilase huvidega	Loodusainete tasakaal	Punktide ja töömahu seos	Loodusainete seostamine	Aja piisavus	Kasulikkus	Üldhinne	Osaleks uuesti
2011	4,01	3,70	2,15	3,43	2,54	3,15	-	3,52	3,11	3,82	3,87	-
2012	3,95	3,92	2,50	3,22	2,80	3,30	-	3,40	3,00	3,95	3,96	-
2013	4,07	3,82	2,35	3,23	2,75	3,25	3,61	3,60	3,20	3,97	3,99	-
KESKM 2011-13	4,01	3,81	2,33	3,29	2,70	3,23	3,61	3,51	3,10	3,91	3,94	-
2014	4,08	3,76	2,32	3,01	2,76	3,36	3,55	3,59	2,95	3,76	3,95	4,25

11 väite osas jäid tulemused senisest keskmisest madalamateks, 7 juhul ületasid seda ja neljal juhul olid sellega sisuliselt võrdsed.

Soovida jätsid tänava hinded **eelinfo** (märksõnade) **kättesaadavusele** ja eriti just **kasulikkusele**. 34 õpilast vastas, et sai märksõnad kätte liiga hilja, 5 õpilast ei näinud neid üldse. Vabavastustest

ilmnes ka kriitikat seoses märksõnade keerukuse ja liiga üldise formuleeringuga. Siin on ilmselt mõtteainet nii õpilaste ettevalmistust suunanud õpetajatele kui ka žüriile.

Sellegipoolest oli õpilaste **ettevalmistus** valdavalt korralik (vaid 5 õpilast ei valmistunud enda väitel üldse ja 14 tegid seda vähesel määral). **Õpetajate** abi valmistumisel hindas 60% õpilasi suureks või väga suureks, abi puudumist märgiti 11 juhul. 59% õpilasi sai teatud **abi** ka **vanematelt või teistelt sugulastelt**. **Iseseisva õppimise** osakaal oli tänavu varasemast veidi väiksem (tõsi, seda harrastasid mingil määral peaaegu kõik vastanud) ja õpetajate roll suurem. **Enda esinemine olümpiaadil** hinnati kõige sagedamini keskmiseks, aga üsna palju oli ka negatiivselt meelestatud vastajaid.

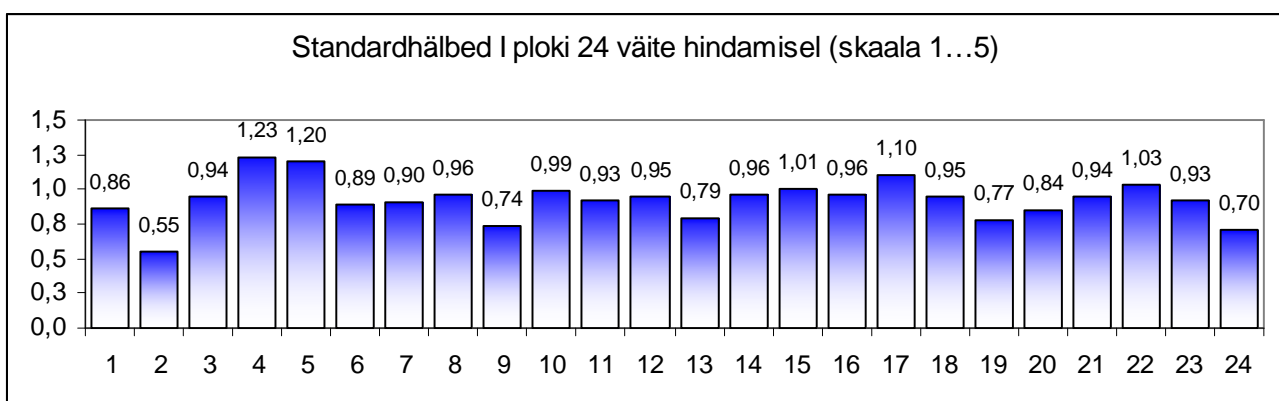
Kohapealne **korraldus** jättis õpilastele parema mulje kui kolmel eelmisel aastal (valdavaks hinnanguks „pigem hea“, hinde „1“ või „2“ andis kolm vastanut). Ka tööde **paljundust** hinnati mullusest kõrgemini (kuigi mõne maakonna puhul jättis selle kvaliteet jooniste detailide ja vastamisruudustike osas soovida – siit ilmselt ka kaheksa negatiivset hinnet).

Nelja aasta madalaimad hinnangud pälvisid nii võistlustöö **vormistus** kui ka **sõnastus**. Vormistuse osas (18 negatiivset hinnet) oli vabavastuste põhjal peamiseks probleemiks vastamisruumi vähesus – võtame kriitika arvesse! Sõnastuse arusaadavuse osas (samuti 18 hinnet „1“ või „2“) konkreetseid nurinaid nappis, ju siis mõjutas hinnet mõne teema üldine keerukus ja süvitsi minev teaduslikkus.

Tänavune võistlustöö hinnati nelja aasta **raskeimaks**, ehkki sisuliselt võrdseks mullusega. Tegelikult oli lahendatuse protsent mullusest tunduvalt kõrgem, aga **lahendamisaeg** hinnati selgelt napimaks kui varasematel aastatel (ajanappuse kogemist märkis veerand vastanutest). Ilmselt tuleb siit otsida üht põhjust, miks hinnang **enda esinemisele olümpiaadil** jäi üsna madalaks. Ehk just ajamurest tingitud napima eduelamuse tõttu oli ka **olümpiaadi kasulikkuse** hinne aastate madalaim ning võistlustöö üldise **huvitavuse** hinne jättis samuti paremat soovida. Sellegipoolest hindas 2/3 vastanutest ELOI osalemise enda jaoks pigem suure või väga suure kasulikkusega sündmuseks ning peaaegu sama paljud lugesid võistlustööd pigem või väga huvitavaks.

Ülesannete **aktuaalsus** (päevakajalisus) hinnati keskmiseks, mis oli aga selgelt 4 aasta madalaim tulemus. Tänavu oli kahe osa tegevus viidud 1930. aastatesse ja õpilastele üsna võõrasse konteksti. Ülesannete **seos koolis õpituga** hinnati tavapäraselt üsna väheseks (see kehtib eriti 7. klassi kohta), alla keskmise hinnanguid on saanud ka ülesannete **seotus õpilaste huvide ja eluga** (relevantsus). Samas väärib märkimist nelja aasta kõrgeim hinne **loodusainete omavahelisele tasakaalustatusele** ning asi näis üsna hästi olevat ka **loodusainete lõimimisega**, mis on žürii üks keskseid püüdlusi.

Kokkuvõttes ei ole põhjust pessimismiks, sest üldine **hinne olümpiaadile** on püsinud stabiilselt „4“ lähedal ja ligi 4/5 õpilasi **osaleks ELOI** pigem või kindlasti **uuesti**, kui selline võimalus avaneks.

Hinnangute lahknevust väidete kaupa peegeldavad standardhälbed (vt ülaltoodud **joonist**). I ploki keskmine standardhälve oli võrdne mullusega (0,92). Üle 1 küündis see õpetaja ja sugulaste

valmistumis-abi, ülesannete relevantsuse ja koolis õpituga seotuse, samuti piirkonnavooru kasulikkuse puhul. Üksmeelsemad oldi, hinnates olümpiaadi tervikuna, kohapealset korraldust ja ülesannete keerukust. 2. väite puhul (märksõnade kättesaadavus) oli erandina kolm vastusevalikut, mistõttu see võrdlusanalüüsiks ei sobi. Vastuste täpse jaotusega väidete kaupa saab tutvuda [siin](#).

Järgnevalt vaatleme **võrdlustabeli** abil I osa väidete **tulemuste erinevusi nelja kategooria lõikes**: õpilase klass, töökeel, sugu ja edukus piirkonnavoorus. Tabelis on **boldis** iga kategooria kõrgem skoor, kui tulemuste erinevus oli üle 0,1 punkti. Lisandub roheline taust, kui vahe ületas 0,30 p.

I osa – hinnangud väidetele klassi, töökeele, soo ja töö lahendusprotsendi (½ edukamad vs ½ vähem edukad) alusel

Palun hinda järgmisi piirkonnavooriga seotud asjaolusid. (Skaala 1...5)

Vastajate rühm	Arv (N)	Eelnev huvi	Info saadavus (max 3 p)	Info kasulikkus	Õpetaja abi	Sugulaste abi	Iseseisv õppimine	Ettevalmistus	Esinemine	Kohapealne korraldus	Vormistus	Paljundus	Sõnastus
6.-7. kl	45	3,93	2,68	3,25	3,77	2,57	3,58	3,68	2,75	4,18	3,95	4,21	3,55
8.-9. kl	81	3,70	2,64	3,15	3,40	1,88	3,28	3,28	2,90	4,04	3,54	3,89	3,48
Eesti k	109	3,82	2,66	3,22	3,55	2,13	3,44	3,39	2,93	4,08	3,72	4,02	3,51
Vene k	18	3,50	2,61	2,94	3,50	2,06	3,11	3,56	2,33	4,17	3,56	3,94	3,44
Tüdrukud	54	3,91	2,69	3,24	3,45	2,11	3,54	3,49	2,81	4,16	3,58	3,84	3,47
Poisid	72	3,68	2,64	3,14	3,60	2,13	3,28	3,38	2,89	4,03	3,76	4,13	3,51
I pooles	57	3,96	2,81	3,42	3,40	1,98	3,51	3,53	3,29	4,12	3,72	4,07	3,70
II pooles	57	3,74	2,58	3,02	3,75	2,16	3,32	3,39	2,47	4,19	3,82	4,07	3,40
Vastajate rühm	Arv (N)	Raskus	Huvitavus	Seos koolis õpituga	Päevakajalisus	Seos õpilase huvidega	Loodusainete tasakaal	Punktide ja töömahu seos	Loodusainete seostamine	Aja piisavus	Olümpiaadi kasulikkus	Üldhinne	Osaleks uuesti
6.-7. kl	45	4,30	3,89	2,07	3,14	2,98	3,50	3,80	3,76	3,18	4,05	4,11	4,34
8.-9. kl	81	3,95	3,69	2,46	2,95	2,63	3,30	3,46	3,59	2,81	3,62	3,84	4,21
Eesti k	109	4,07	3,72	2,37	2,94	2,84	3,34	3,58	3,64	2,96	3,76	3,96	4,27
Vene k	18	4,11	3,94	2,06	3,44	2,22	3,50	3,56	3,72	2,89	3,72	3,83	4,17
Tüdrukud	54	4,11	3,73	2,38	2,93	2,55	3,38	3,43	3,61	2,71	3,96	3,93	4,38
Poisid	72	4,03	3,76	2,29	3,06	2,90	3,36	3,69	3,66	3,14	3,61	3,93	4,15
I pooles	57	3,93	4,00	2,54	3,19	2,93	3,44	3,46	3,86	2,54	4,04	4,02	4,53
II pooles	57	4,35	3,68	2,18	2,88	2,67	3,37	3,68	3,49	3,39	3,63	3,96	4,09

- **Klasside võrdlus** seostub mõnevõrra edukusega piirkonnavoorus, kus 8.–9. kl õpilaste keskmine skoor oli 36,1% ja 6.–7. kl õpilastel 24,9%. Näeme, et **nooremad vastajad** olid hinnangutes üldiselt **entusiastlikumad**, vaatamata paratamatule asjaolule, et ülesannete seos koolis õpituga oli nende jaoks oluliselt madalam ja töö tervikuna raskem. Muuhulgas hindasid nad märksa suuremaks nii õpetaja kui ka (eriti) sugulaste abi, aga ka iseseisvat valmistumist ning ettevalmistust tervikuna. Ilmutati ka kõrgemat eelhuvi olümpiaadi suhtes ja hinnati seda tagantjärele enda jaoks oluliselt kasulikumaks. Viimast saab osaliselt seletada usina etteõppimisega, mis kindlasti lihtsustab hilisemaid kooliõpinguid.

Vanemad õpilased, kelle olümpiaadikogemus ilmselt suurem, olid märksa **kriitilisemad** vormistuse ja paljunduse kvaliteedi osas, samuti nappis neil sagedamini aega ülesannete lahendamiseks. Küllap kasvatas nõudlikkust asjaolu, et „mängiti kõrgemat mängu“, kuna osati suuremat hulka ülesandeid. Sellisel juhul võimenduvad lahendamist häirivad tegurid.

- Võrdlustulemused **töökeele osas** ei ole vene õpilaste nappuse tõttu eriti usaldusväärsed. Siiski saame täheldada **eestikeelsete õpilaste** valdavalt **positiivsemad hinnanguid**. Nii hinnati oma esinemine olümpiaadil palju edukamaks, tunnustati kõrgemat eelhuvi ja rohkem on ka iseseisvalt valmistatud. Võimalik, et siin on seos ka venekeelsete õpilaste tagasihoidlikuma esinemisega piirkonnavoorus: sel aastal teenisid nad keskmiselt 25,5% punktidest, samal ajal kui eesti õpilased 33,5%. Võrreldes vene eakaaslastega tajusid eesti keeles lahendanud ülesannete suuremat seost koolis õpituga, eriti aga isiklike huvidega.

Vene õpilased on seevastu teatud üllatusena hinnanud eesti eakaaslastega võrreldes palju suuremaks ülesannete **päevakajalisuse**. Veidi enam tajuti ka loodusainete tasakaalu ja lõimitust ning jäädi rahule üldise ettevalmistuse ja kohapealse korraldusega.

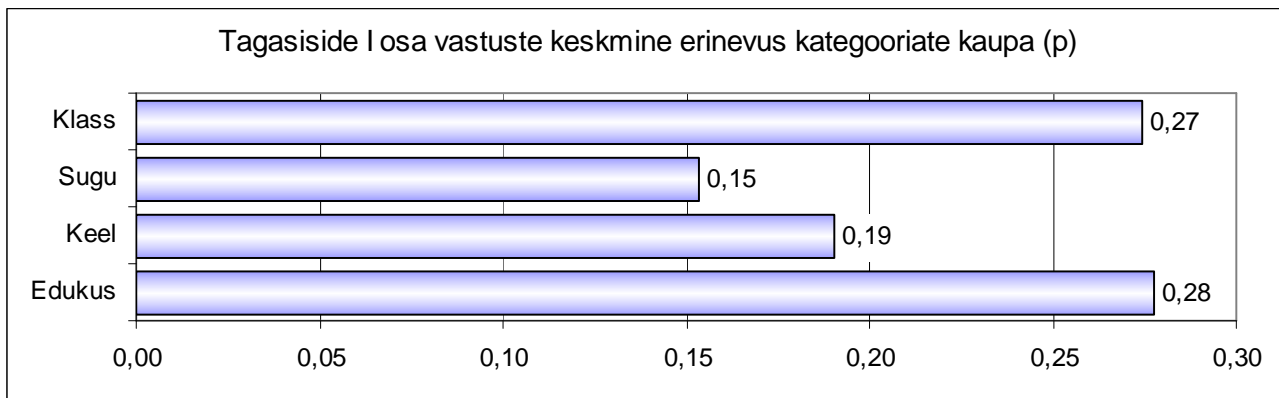
Meeldiv on samas tõdeda, et hinnang ELO **kasulikkusele** on eesti ja vene vastajatel üsna **võrdne**, nagu ka üldhinne olümpiaadile ja huvi sellel uuesti osaleda.

- **Soolises võrdluses** olümpiaadiskoor hinnanguid ei mõjutanud, kuna oli sisuliselt võrdne (vahe 0,36% poiste kasuks). Samas väljendasid **tütarlapsed** suuremat eelhuvi ELO suhtes, hinnates kõrgemini ka oma **ettevalmistust** ja kohapealset korraldust. Lisaks hinnati olümpiaadil kõik poistega võrreldes tunduvalt **kasulikumaks** ja osaletaks meelsamini ELO uuesti. Teisalt kannatati poistest rohkem **ajanappuse** all.

Poisid hindasid kõrgemalt õpetajate abi valmistumisel, olles ka märksa leebemad tööde vormistuse ja paljunduse suhtes. Tunduvalt suuremaks hinnati ülesannete **seost isiklike huvidega** – ilmselt seoses „poistekeskse“ Hindenburgi ülesandega. Lisaks oldi rohkem rahul punktide ja töömahu seosega. Samas oli kummagi soo esindajate üldhinne ELOle võrdne.

- **Edukuse põhjal piirkonnavoorus** (% maksimaalsest punktisummast) jagasin tagasiside andjad kahte võrdsesse gruppi ja leidsin väidete keskskoorid nii tugevama (keskmine lahendamisedukus 54,0%) kui ka nõrgema grupi (24,7%) kohta. Valdavas osas olid **edukamate hinnangud positiivsemad**. Nõrgemad lahendajad hindasid kõrgemalt õpetajate ja sugulaste abi, aga ka kohapealset korraldust, vormistust ning punktide ja töömahu seose mõistlikkust. Väga suured käärid ilmnisid hinnangus **aja piisavusele**, mis oli nõrgematel ligi täispunkti võrra positiivsem. Need, kes oskasid rohkem, kogesid ajahäda nähtavasti palju teravamalt. Samas tajusid nad enam ülesannete aktuaalsust, seotust enda huvidega ja loodusainete lõimitust. Edukamate hinnang olümpiaadi kasulikkusele ja huvi uuesti osaleda olid ka tunduvalt kõrgemad. Samas on rõõm tõdeda, et ka vähem edukad vastajad peavad olümpiaadi pigem kasulikuks kogemuseks ega ütleks ära ka võimalusest veel kord proovida.

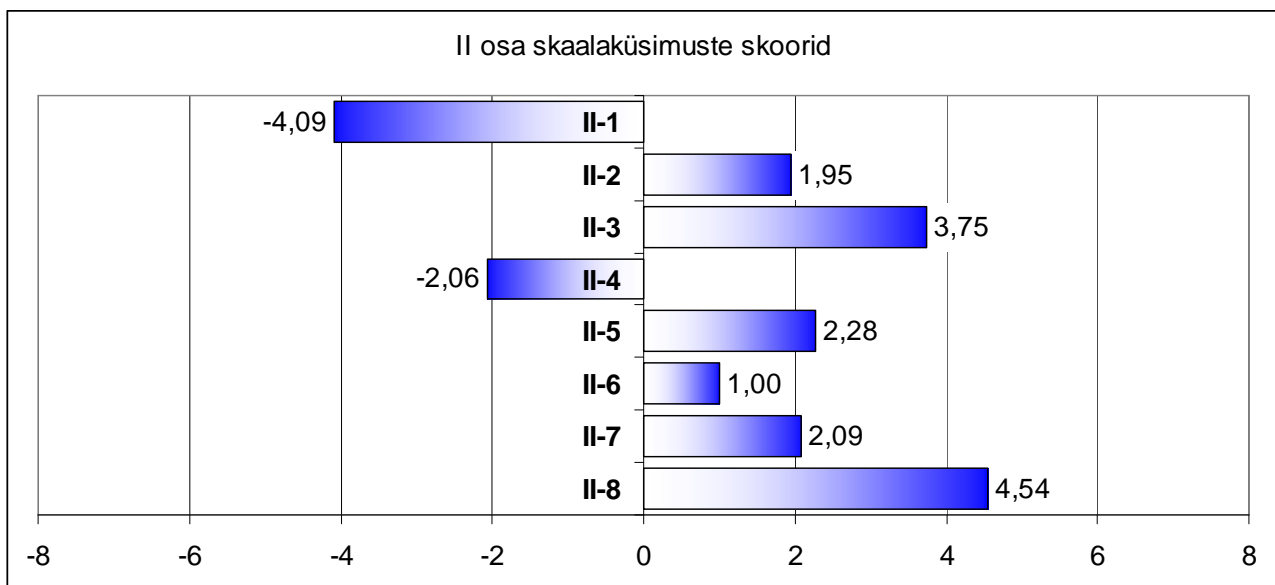
Soovisin ka selgitada, **milline tegur mõjutab** kõige rohkem piirkonnavoorele antavaid **hinnanguid**. Selleks leidsin iga teguri (klass, sugu, keel, edukus piirkonnavoorus) puhul kahe võrdlusgrupi I osa skooride keskmise vahe. Järgnevalt **jooniselt** näeme, et tagasiside osas mõjutavad hinnanguid kõige tugevamini klass ja edukus piirkonnavoorus. Kõige vähem erinevad vastused sugude kaupa.

II Valikupaaride hindamine skaalal

II osa sisaldas **kaheksat skaalaküsimust**, kus õpilane pidi vastandlike paaride puhul andma oma eelistuse skaalal -8...+8. Küsimused jagunesid kolme teemarühma: ELO ja teiste olümpiaadide võrdlus, vastajate üldised ülesande-eelistused ja hinnang piirkonnavoorus saadud kogemusele.

Palun märki oma eelistused järgnevatest vastusepaaridest! Vali skaalal punkt, mis vastab kõige täpsemalt Su seisukohale (vasakpoolseim = täielik toetus vasakpoolsele väitele, keskmine = raske otsustada, parempoolseim = täielik toetus parempoolsele väitele). Teiste olümpiaadide kohta vasta palun vaid siis, kui oled neil osalenud.

1. ELO ülesanded on võrreldes teiste olümpiaadidega:

II-1 keerulisemad lihtsamad.

II-2 põnevamad igavamad.

II-3 mitmekesisemad ühekülgsemad.

II-4 koolis õpitavaga seotumad koolis õpitavaga vähem seotud.

Diagrammilt näeme, et **ELO ülesanded hinnati** teiste olümpiaadide omadest tublisti **keerukamateks**. Paljude õpilaste jaoks on valmistumine loodusteaduste olümpiaadiks ilmselt esimene tõsisem kokkupuude füüsika ja keemiaga. See-eest hinnatakse ELO ülesandeid võrdluses teiste olümpiaadidega mõnevõrra **huvitavamateks** ja palju **mitmekülsemateks**. Samas on ELO ülesanded õpilaste arvates **kooliprogrammiga vähem seotud** kui teistel olümpiaadidel.

2. Eelistan:

II-5 ülesandeid, mis oleksid fantaasiarikkaid, seiklusliku sisuga elust võetud, „päris“ teadusega seotud.

II-6 ülesandeid, mis oleksid tõsise ja asjaliku sõnastusega humoorikaid, noortepäraselt sõnastatud ülesandeid.

II-7 ülesandeid, kus saab midagi nuputada etteantud faktide põhjal näidata häid faktiteadmisi teema kohta.

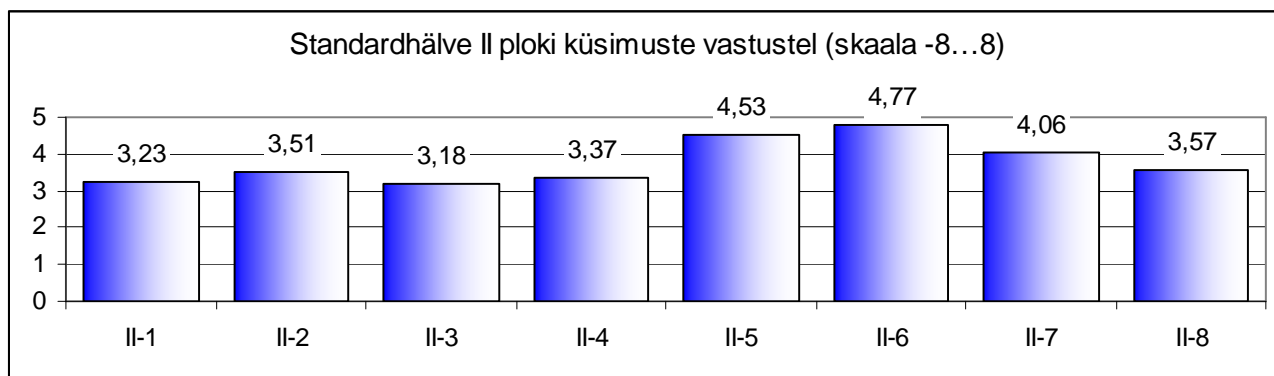
Küsisime ka õpilaste ülesande-eelistusi, et saada näpunäiteid järgmisteks aastateks. Nende poolehoid kuulus pigem **elust võetud**, „päris“ teadustööga seotud ülesannetele. Aga ligi veerand vastanutest eelistaks seikluslikke fantaasia-ülesandeid ja paljud jäid ka neutraalsele seisukohale. Sõnastuse osas kaldus eelistus kergelt **tõsise-asjaliku** stiili kasuks humoorikate ja noortepärase tekstide ees – seda põhjusel, et 15% vastanuid andis tõsisele-asjalikule lausa maksimaalse toetuse.

3. ELO piirkonnavoorus osalemine oli tagantjärele hinnates:

II-8 tore ja kasulik kogemus tülikas ja mõttetu ajaraiskamine.

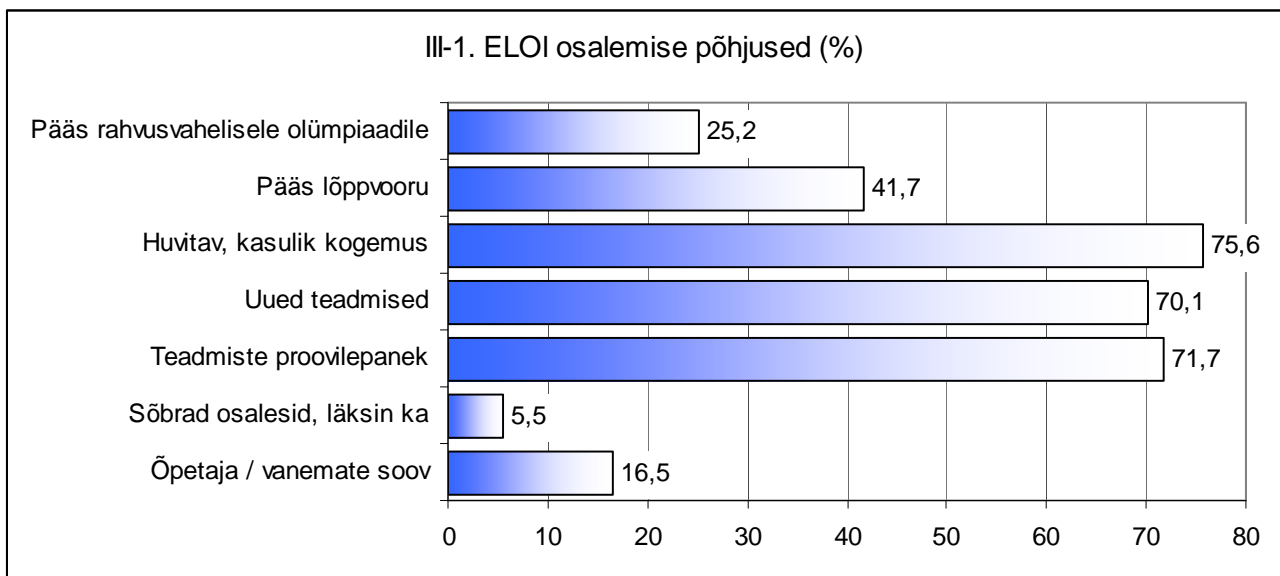
Vaid alla 8% kaldus ELO-kogemust pigem ajaraiskamiseks pidama. Siiski oli õpilaste entusiasmi määr küllaltki erinev. Maksimaalse hinnangu andis pisut üle veerandi vastanutest.

Jooniselt näeme, et **hinnangud lahknesid** enim sõnastuse tõsiduse (III-6) ja ülesannete sisu (III-5) küsimustes. Suhteliselt üksmeelsemad olid vastajad, kui võrdlesid ELO teiste olümpiaadidega.

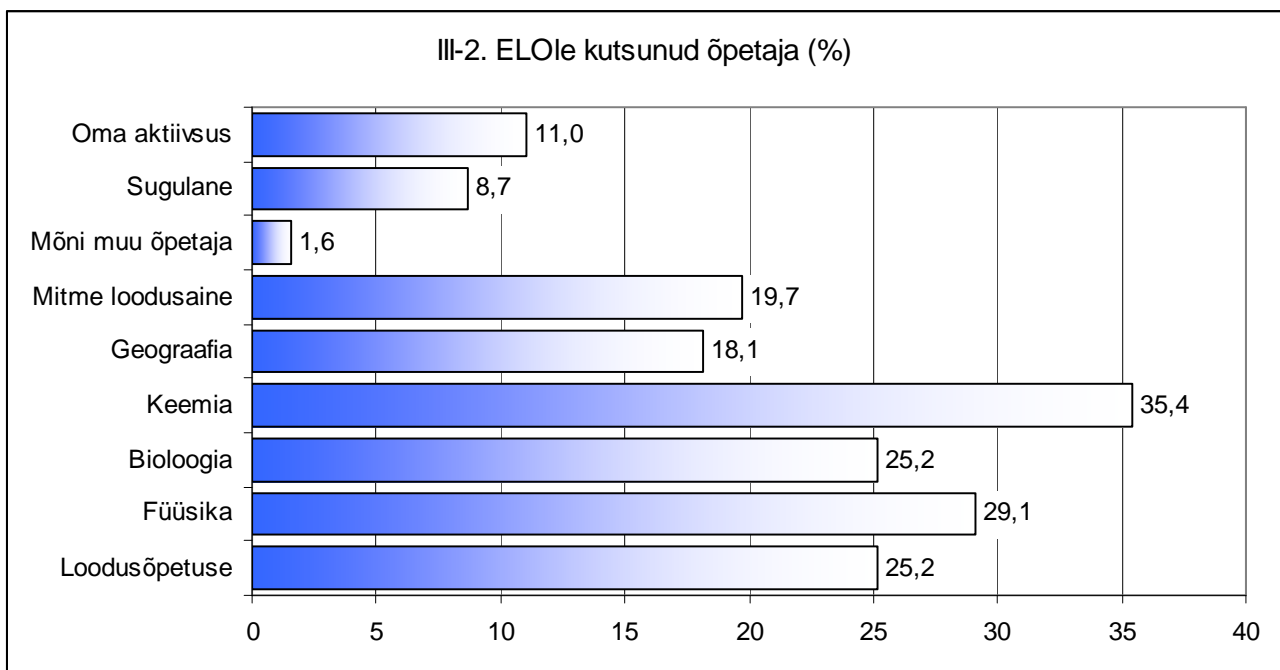

III Valikvastuselised küsimused piirkonnavoору teemadel

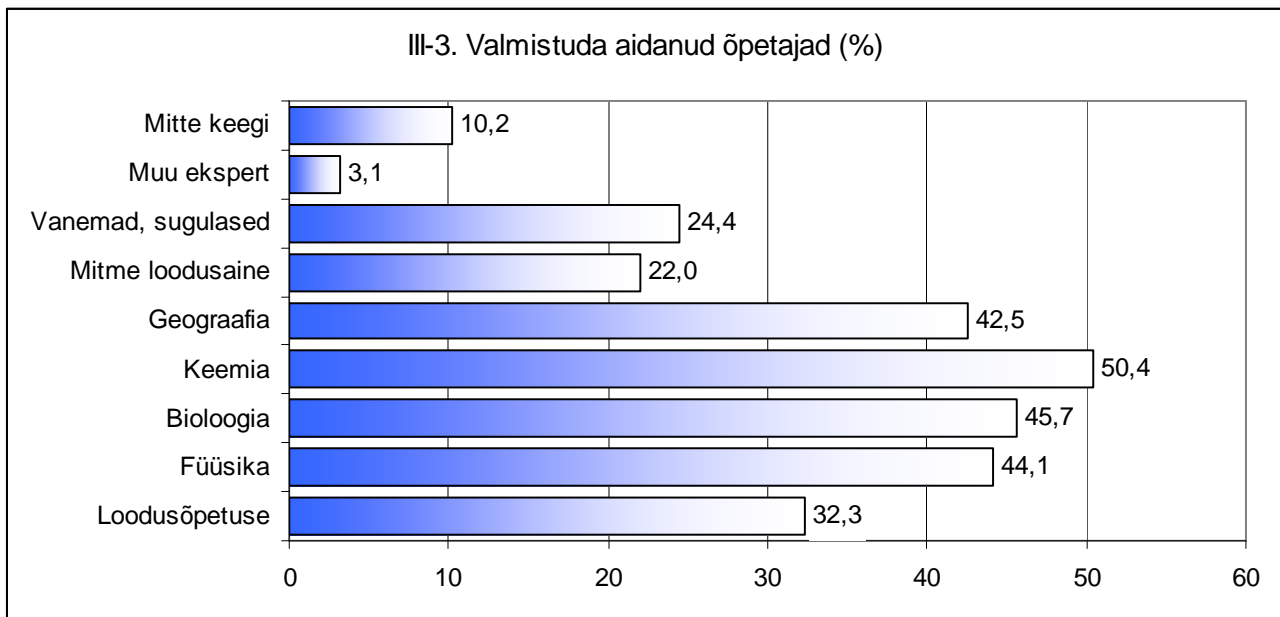
Selles osas tuli õpilastel kõigi 6 küsimuse puhul märgistada kõik enda jaoks sobivad vastusevalikud (erandina 1. küsimuse puhul kolm kõige täpsemat). Küsimused kattusid valdavalt mullustega (v.a viimane), aga kohati sai vastusevalikuid veidi muudetud või täiendatud, lähtudes mullu antud vabavastustest. See takistab mõnevõrra kahe aasta tulemuste võrdlemist, aga paaril juhul olen selle võrdluse siiski välja toonud.

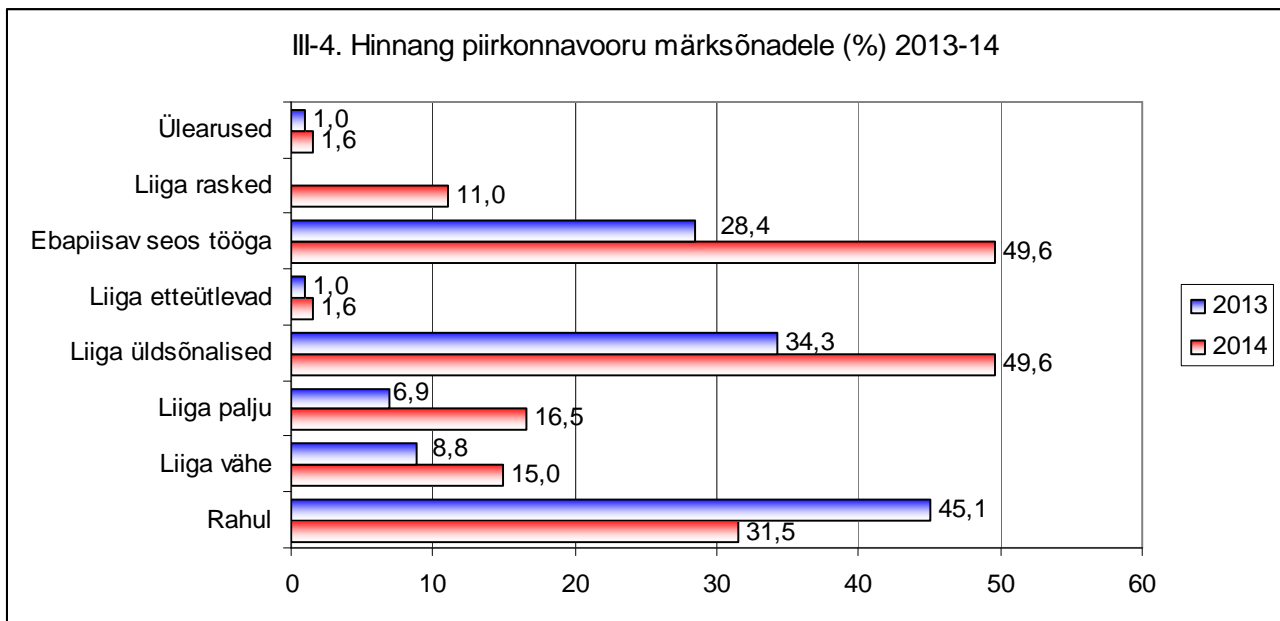
Piirkonnavoorus osalema suunasid õpilasi peamiselt **isiklikud motiivid**: enamasti sooviti oma teadmisi proovile panna ja täiendada, samuti saada huvitavat, kasulikku kogemust. Vähem oli edule orienteeritud ja vaid umbes viiendik vastanuid tõi olulise põhjusena välja teiste isikute mõjutuse.

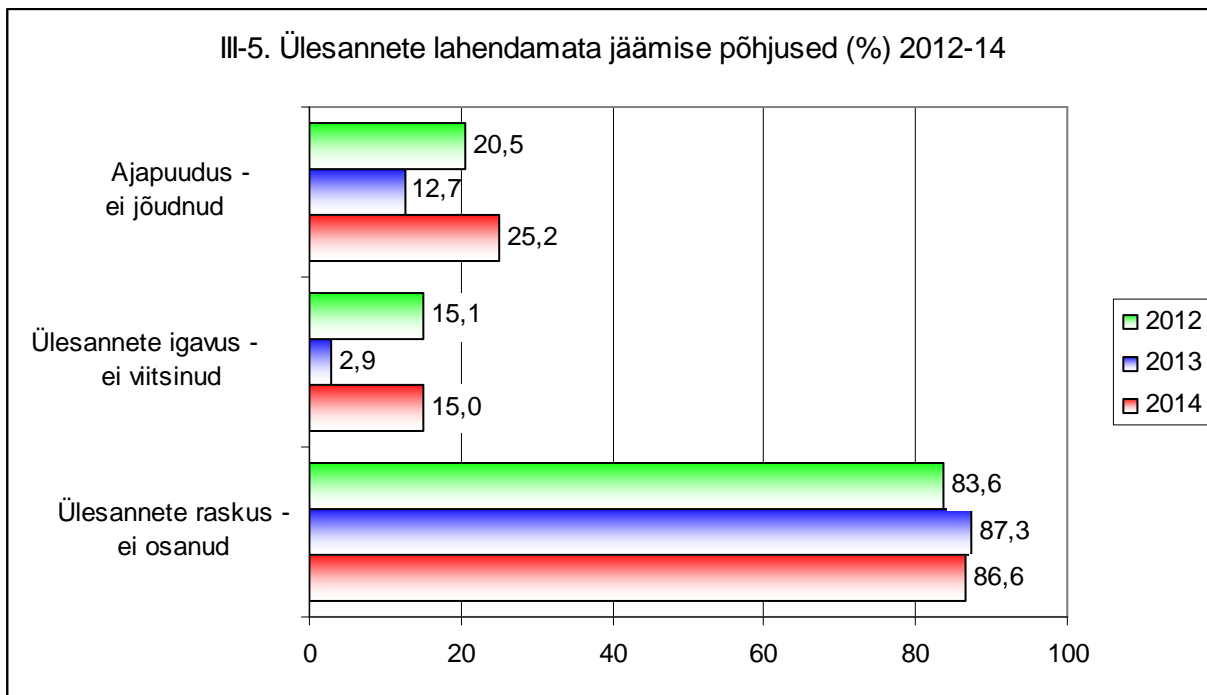
ELOle kutsuja märkimisel ületas protsendimäärade summa selgelt 100%, viidates, et sageli tuli osalemisettepanek samaaegselt **mitmelt loodusainete õpetajalt**. See on väga positiivne, sest ideaalis võiksidki õpetajad oma õpilaste ELOks ettevalmistamisel koostööd teha. Veidi üllatav oli geograafiaõpetajate suhteliselt suur roll ELOst teavitajana, kuna meie ülesanded on seni keskendunud pigem füüsikale, keemiale ja bioloogiale. Lausa viiendik õpilasi leidis samas ise info olümpiaadi kohta või innustas neid osalema sugulane.

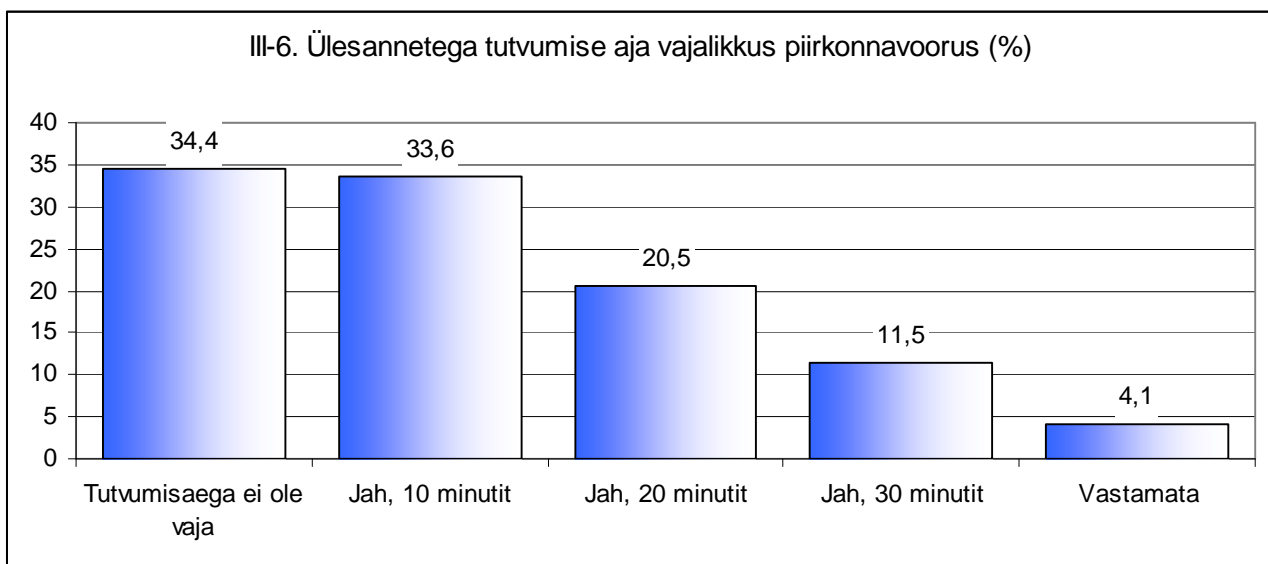
Õpilaste **ettevalmistamisel** on küllaltki võrdsel määral osalenud **kõigi loodusainete õpetajad**, 7. klasside puhul oli nähtavasti suur ka loodusõpetuse õpetajate antud abi. Eripäraste märksõnade (kaart, koordinaadid, koopad) tõttu oli sel aastal tavalisest suurem roll täita geograafiaõpetajal. Veerand vastanutest mõonis veel sugulaste abi, kümnendik aga väitis, et neid ei aidanud keegi.

Märksõnade hindamise osas on huvitav võrrelda kahe viimase aasta vastuseid. Võrreldes mullusega oli tänava õpilaste rahulolu selgelt madalam – peamiselt heideti märksõnadele ette **vähemast tegelike ülesannetega ja üldsõnalisust**. Aga kasvanud oli ka teiste kriitiliste valikute eelistamine (liiga palju või vähe märksõnu). 11% vastanutest toetas sel aastal lisatud valikut, et märksõnad olid liiga keerukad.

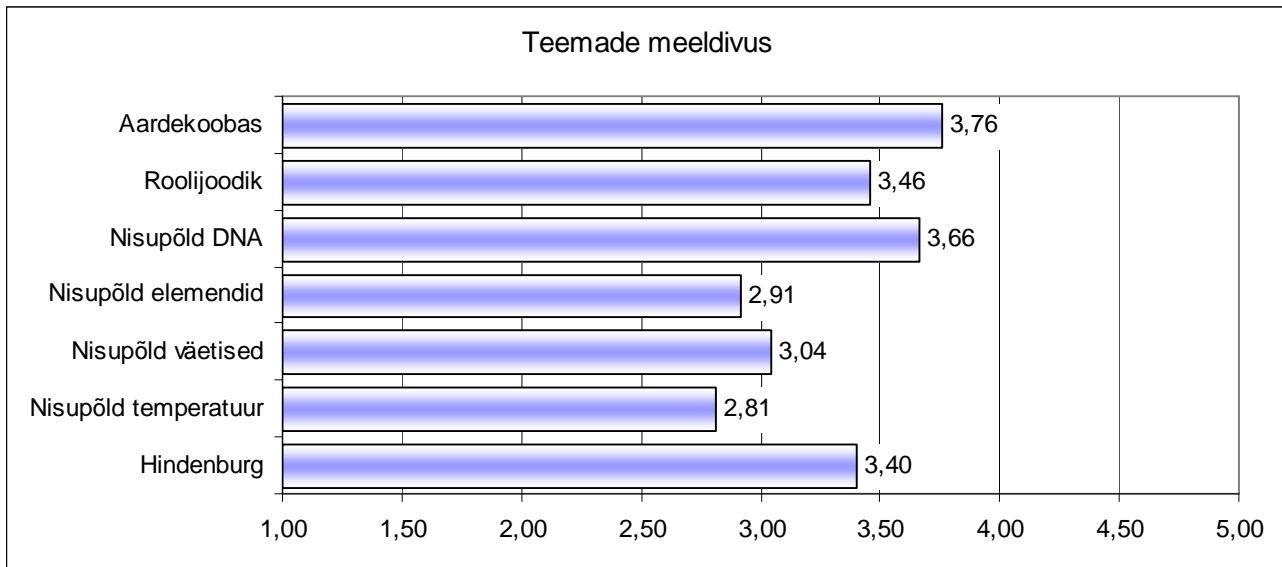
Ka **ülesannete lahendamata jäämise põhjuste** puhul avaldus juba I osas ilmnenud asjaolu. Ülesannete **raskus** on kolmel uuringuaastal püsinud põhimurena valdava osa õpilaste jaoks. Samas on tänavu veerand õpilastest sattunud **ajahätta**, mida on poole rohkem kui eelmisel aastal. Tugevasti on suurenenud ka nende hulk, kes loobusid lahendamisest ülesannete **igavuse** tõttu. Milliseid ülesandeid silmas peeti? Ses osas pakuvad vihjeid uuringu IV ja V osa.

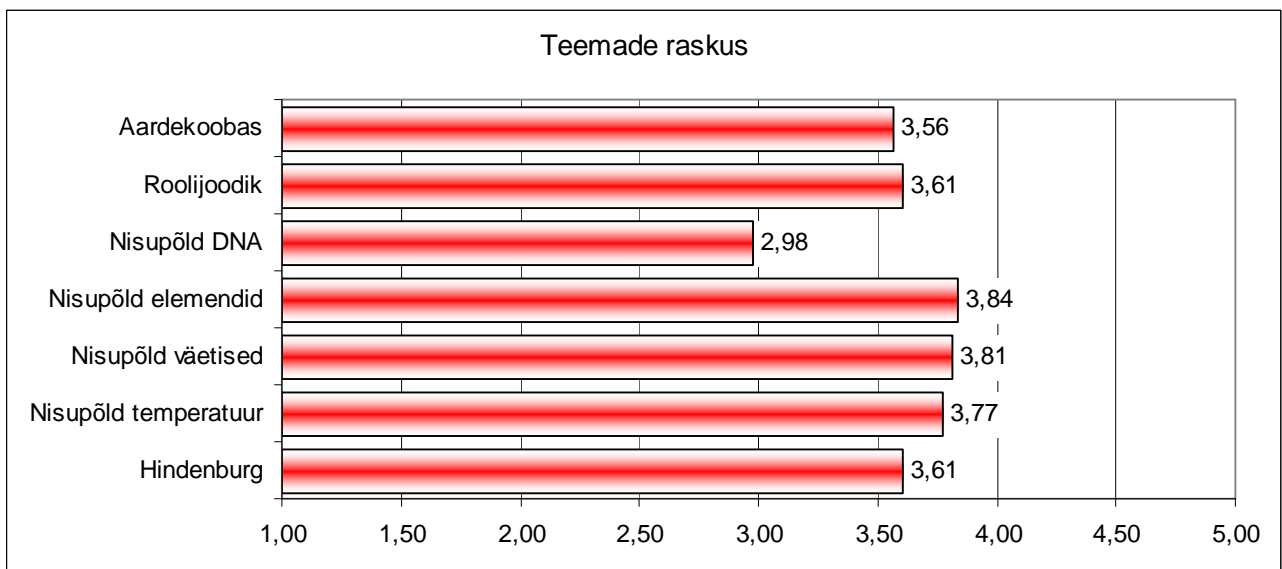
Seoses žürii otsusega tänavu mitte võimaldada **ülesannetega eeltutvumise aega**, mil kirjutada veel ei saa (mõnel piirkondlikul korraldajal oli eelmisel aastal sellega raskusi tekkinud, kuna õpilased kippusid lubatust varem pastakaid haarama) sai lisatud küsimus sellise tutvumisaja vajalikkuse kohta. Keskmine vastaja sooviks ligi 17 minutit tutvumisega, mis viitab, et järgmisel aastal võiks siiski kaaluda 10...15 minuti eraldamist tööga eeltutvumiseks. See vastaks ka hästi loodusteaduste vaimule: alguses on otstarbekas võtta aega probleemiga tutvumiseks ja tegevuse läbimõtleamiseks.

IV Ülesandeplokkide meeldivuse ja huvitavuse hindamine

Küsimustiku IV osas said õpilased traditsiooniliselt hinnata piirkonnavooru töös sisaldunud ülesandeplokkide meeldivust ja raskust. Et tänavu leidis töös üks „mammutplokk“ (Nisupõld), mis sisaldas mitut erinevate autorite poolt koostatud alateemat, siis otsustasin ülevaatlikkuse huvides selle hindamisel nelja ossa jagada: temperatuurid, väetised, mikroelemendid ja DNA uuring.

Kõige rohkem meeldis õpilastele Aardekoopa teemaplokk (vt **joonist** üleval), millele väikese vahega järgnes kõige lihtsam plokk – nisu DNA. Selgelt üle keskmise ulatus veel Roolijoodiku ja Hindenburgi meeldivus. Madalaimalt hinnati ülejäänud Nisupõllu alateemasid.

Ülaltoodud **joonis** kinnitab, et tänavu puudus töös üks ülejäänutest selgelt keerulisem plokk. Aga see-eest hinnati peaaegu kõik ploki võrdselt „pigem rasketeks“ – eriti just kolm esimest Nisupõllu osa. Ainsa erandi moodustas nisu DNA teema, mille keerukus hinnati „keskmiseks“.

Alljärgnevas **tabelis** on võrreldud hinnanguid ülesannete meeldivusele erinevate vastajagruppide kaupa. Iga kategooria kõrgem skoor on **boldis**, kui tulemuste erinevus oli üle 0,1 hindepunkti. Sellele lisandub roheline taust, kui keskmiste skooride vahe ületas 0,3 punkti.

NB! Rida „Keskm 2“ tähistab nende vastajate tulemuste keskmist, kelle piirkonnavooru tulemus oli leitav. Nii klassi kui ka soo jättis märkimata üks vastaja, mistõttu nende puhul ma keskmisi eraldi välja tooma ei hakanud.

Ülesandeplokkide meeldivus – hinnangud klasside, töökeele, soo ja piirkonnavooru edukuse alusel

	Arv (N)	Hinden- burg	Nisu tem- peratuurid	Nisu väetised	Nisu mikro- elemendid	Nisu DNA	Rooli- joodik	Aarde- koobas
Arv (N)		126	125	125	118	123	123	118
Keskmine	127	3,41	2,80	3,02	2,90	3,65	3,46	3,76
6.-7. kl	45	3,36	2,93	2,91	2,59	3,72	3,42	3,93
8.-9. kl	81	3,44	2,74	3,10	3,09	3,63	3,46	3,67
Eesti k	109	3,34	2,79	2,97	2,86	3,62	3,48	3,81
Vene k	18	3,83	2,83	3,33	3,12	3,88	3,38	3,47
Tüdrukud	54	3,07	2,64	2,91	2,94	3,93	3,29	3,96
Poisid	72	3,69	2,89	3,08	2,84	3,39	3,58	3,62
Keskm 2	114	3,40	2,85	3,06	2,93	3,72	3,49	3,82
I pooles	57	3,68	2,82	3,32	3,26	3,74	3,62	3,66
II pooles	57	3,12	2,88	2,80	2,58	3,70	3,36	3,98

Järgneb eelmisega sarnane tabel, kus võrreldakse hinnanguid ülesannete raskusele.

Ülesandeplokkide raskus – hinnangud klasside, töökeele, soo ja piirkonnavooru edukuse alusel

	Arv (N)	Hinden- burg	Nisu tem- peratuurid	Nisu väetised	Nisu mikro- elemendid	Nisu DNA	Rooli- joodik	Aarde- koobas
Arv (N)		123	123	123	119	122	123	120
Keskmine	127	3,61	3,77	3,81	3,84	2,98	3,60	3,57
6.-7. kl	45	3,89	4,05	4,18	4,33	3,09	3,82	3,32
8.-9. kl	81	3,43	3,62	3,60	3,56	2,89	3,47	3,72
Eesti k	109	3,71	3,75	3,79	3,86	2,93	3,59	3,52
Vene k	18	3,00	3,89	3,94	3,72	3,22	3,65	3,88
Tüdrukud	54	3,85	3,85	3,79	3,86	2,85	3,62	3,52
Poisid	72	3,41	3,73	3,83	3,83	3,07	3,56	3,60
Keskm 2	114	3,66	3,80	3,82	3,86	3,00	3,64	3,58
I pooles	57	3,30	3,72	3,62	3,72	2,81	3,40	3,63
II pooles	57	4,00	3,88	4,02	4,00	3,18	3,88	3,54

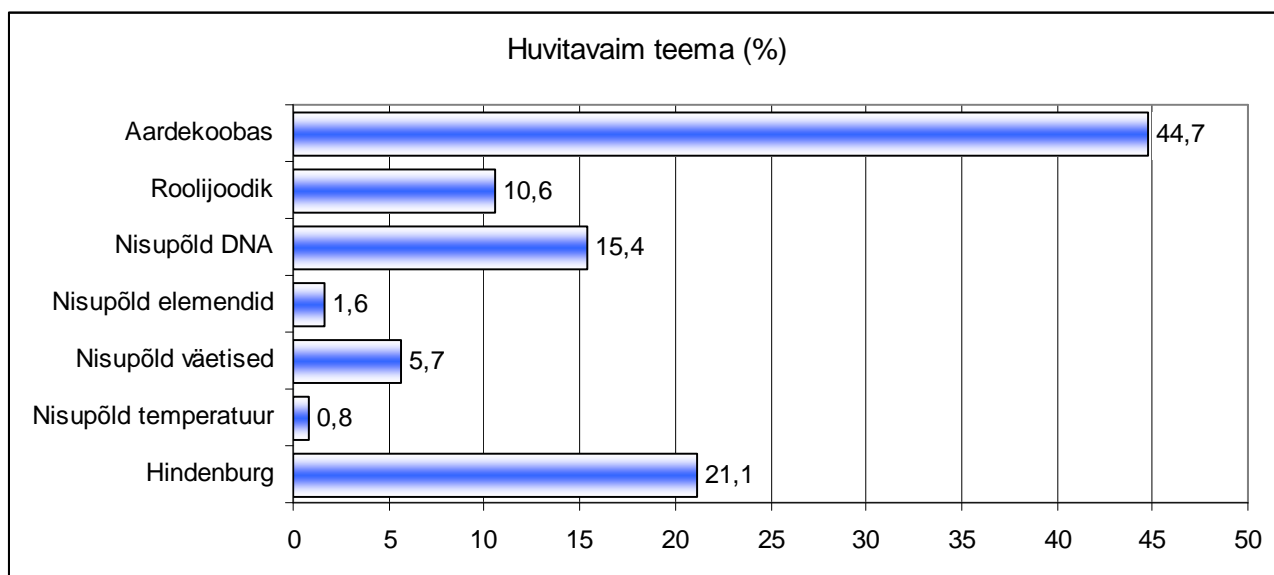
- **Hindenburgi** näol oli tegu poiste lemmikteemaga, tüdrukutelt sai õhulaeva käsitletud plokk palju kasinama toetuse. Hindenburgi hindasid väga positiivselt ka vene rahvusest vastanud (muide, 2/3 neist olid poisid), kelle meelest oli see üllatuslikult ka kõige lihtsam teemaplokk. Lisaks meeldis see osa oluliselt rohkem piirkonnavoorus edukamatele, kes hindasid selle lihtsuselt teisele kohale. Samas, pingerea II poolde jäänud hääletasid selle üheks kolmest

kõige raskemast teemast. Poisid ja vanemad osalejad pidasid seda osa märksa lihtsamaks kui tütarlapsed ja nooremad võistlejad.

- **Nisupõllu** plokis kogus **nisu temperatuuride** osa veidi rohkem toetust poistelt ja noorematelt osalejatelt. **Nisu väetamise** alateemat hindasid keskmisest kõrgemalt poisid ja vanemad võistlejad, eriti aga venekeelsed ja piirkonnavoorus edukamad õpilased. **Nisu mikroelementide** osa sai kesised hinded noorematelt ja vähem edukatelt, kellele see vist üle jõu kippus käima. Need kolm osa sobisid selgelt parmini vanemale vanuserühmale, 6. ja 7. kl õpilased hindasid neid (eriti mikroelementide osa) kogu töö raskeimateks. Ühtlasi olid vastavad osad lihtsamad pingereas eespool olnud lahendajatele.
- **DNA** ülesanded pälvisid tüdrukutelt märksa tugevama toetuse kui poistelt ja vene keeles vastanuilt veidi suurema soosingu kui eestikeelsetelt. Pisut lihtsamaks osutus DNA ahelate uurimine vanematele, eestikeelsetele ja edukamatele õpilastele, samuti neiudele.
- **Roolijoodiku** plokk meeldis veidi rohkem edukamatele osalejatele ja poistele. Lihtsam tundus see vanematele ja kõrgema koha saanud võistlejatele.
- **Aardekoobas** sai seevastu kõrgemad hinded tüdrukutelt, noorematelt ja vähem edukatelt. Sealjuures hindasid nooremad ja kokkuvõttes vähem edukad õpilased selle osa üllatuslikult lihtsamaks kui nende vanemad eakaaslased. Kui 6.–7. klasside õpilaste jaoks oli tegu lihtsuselt teise teemaga, siis 8.–9. klasside õpilased hindasid Aardekoopa plokki kogu töö keerukaimaks! Võimalik, et kartograafia ja geoloogia on vanemates klassides jõudnud ununema hakata. Rohkem raskusi oli Aardekoopaga venekeelsetel vastajatel.

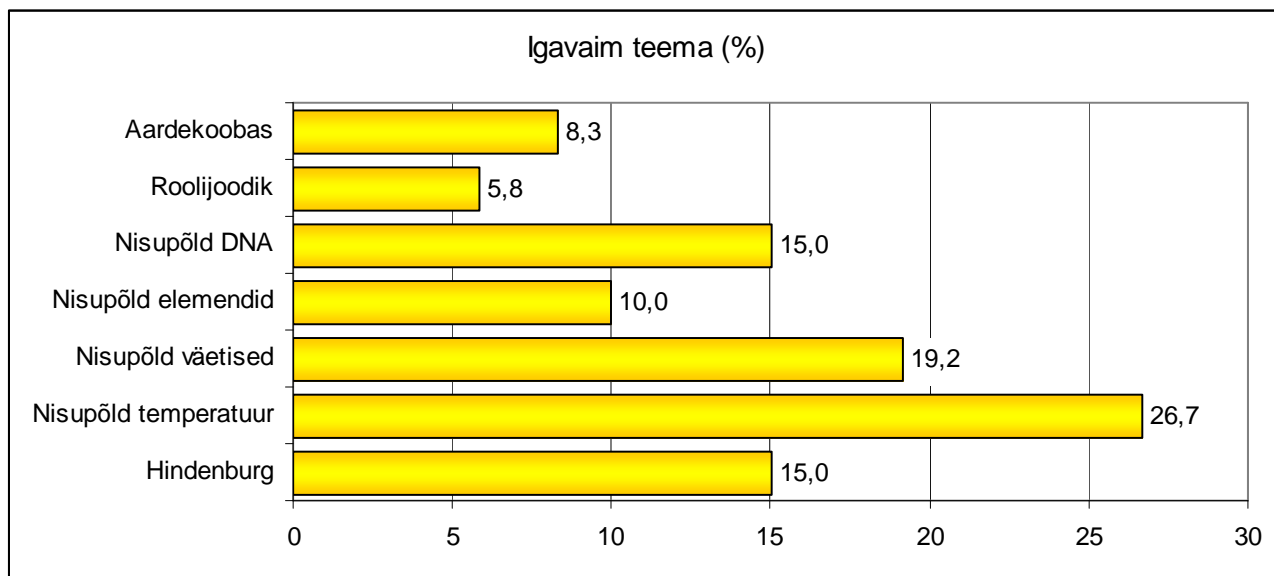
V Huvitavaima, igavaima, lihtsaima ja keerukaima teema valimine

See osa oli mõeldud täiendama eelmist: siin sai iga vastaja teemade rippmenüüst valida enda hinnangul piirkonnavooru kõige huvitavama, igavama, lihtsaima ja keerukaima teema.

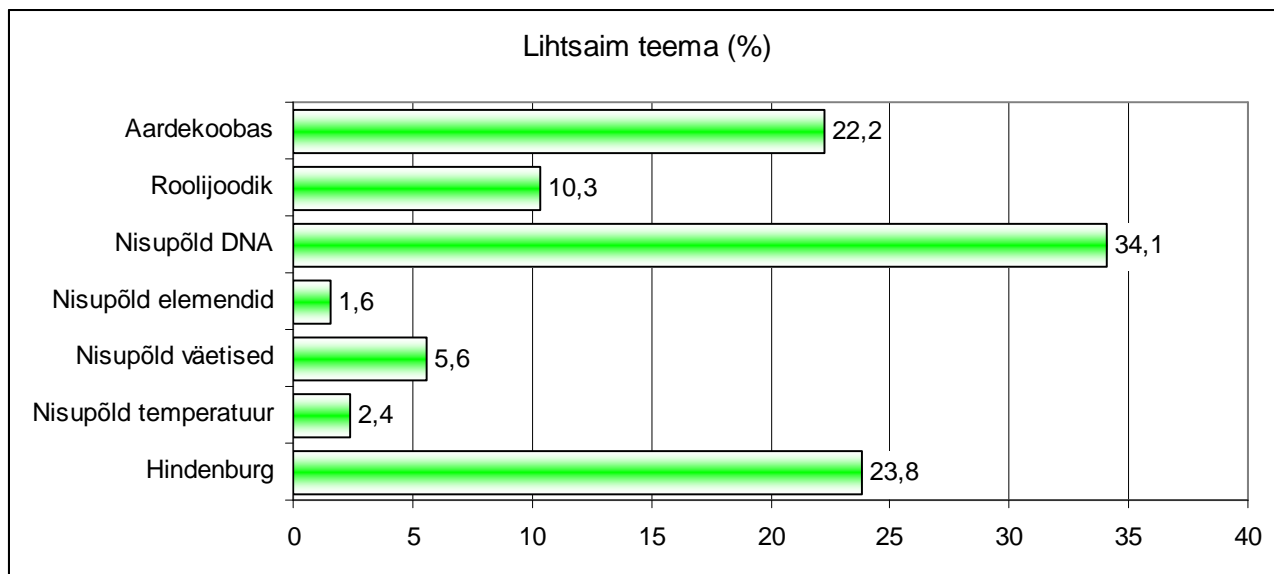

Huvitavaimaks teemaks (vt **joonist** üleval) valitud **Aardekoobas** kogus häält kõigist klassidest, eriti aga „seitsmendikelt“. Hindenburgi, Nisupõldu ja Roolijoodikut eelistasid aga pigem 8. klasside õpilased. Hindenburgi pakkusid märksa enam noormehed, nisu väetisi ja DNAd aga pigem neid. Nisupõllu erinevad osad kogusid toetust tugevamatelt lahendajatelt, samas kui Aardekoopale ja

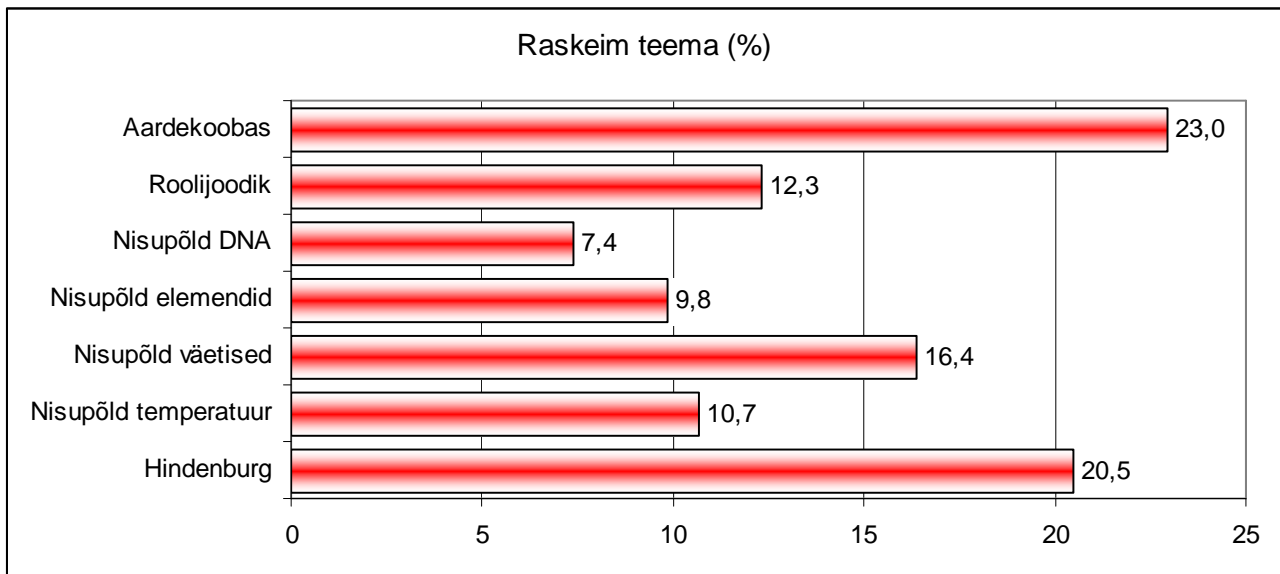
Hindenburgile andsid rohkem hääli üldtabelis tahapoole jäänud õpilased. Seega kinnitasid tulemused üldjoontes eelmises osas ilmnenud trende.

Igavaimaks (vt **joonist** üleval) hinnatud **Nisupõllu temperatuuride** plokk sai enamuse hääli 8. klassidest, nagu ka nisu väetamise osa. Noormehed valisid siin tunduvalt enam DNA ülesannet, neid aga temperatuure. Nisupõldu (välja arvatud nisu DNA osa) ja Hindenburgi kaldusid rohkem igavaimaks valima nõrgemad, DNAd ja Aardekoobast tugevamad lahendajad.

Lihtsaimaks osaks valiti **nisu DNA** (vt **joonist** üleval). See osa, nagu ka Hindenburg, oli lihtne pigem vanemate klasside õpilastele, samas kui Aardekoobast valisid ka paljud nooremad. Hindenburgi ja Roolijoodikut eelistasid rohkem poisid, Aardekoobale ja DNAle oli veidi suurem toetus neidude seas. Aardekoobast valisid lihtsaimaks rohkem teise tugevusgruppi kuulujad, samas kui paljud edukamad eelistasid Hindenburgi.

Ka raskeima teema valimised „võitnud“ **Aardekoobas** (vt **joonist** üleval) tundus huvitaval kombel keeruline just 8. ja 9. klasside õpilastele, saades siin hääle vaid ühelt „seitsmendikult“. Seevastu Hindenburgiga jäid hätta pigem 7. klassi õpilased, samuti neid. Hoolikust ja head keskendumist nõudnud DNA valmistas probleeme peamiselt poistele. Tugevamad lahendajad valisid raskeimaks sageli Aardekoobast, aga ka Nisupõllu temperatuuride ja mikroelementide osa, nõrgemad Hindenburgi ja DNA uuringut.

VI Vabavastused piirkonnavooru kohta

Vabavastuselises küsimusteplokis oli piirkonnavoorus osalenud õpilastel tavapäraselt võimalus täiendada oma eelnenud valikvastuseid, seletades vabas vormis lahti piirkonnavooru head ja halvad küljed ning andes korraldajatele nõu järgmiseks aastaks. Esmakordselt küsisime sel aastal õpilastelt ka soovitusi žüriile ülesannete valiku osas ning palusime neil sõnastada kirjeldus ELO piirkonnavooru kohta nooremale sõbrale.

1. Loetle asju, mis Sulle olümpiaadiga seoses meeldisid! (N=64)

Paljud vastajad kiitsid ülesandeid, mis käsitlesid reaalseid probleeme, olid mitmekesised ja pakkusid põnevat lahendamist.

❖ Ülesannete huvitavus, elulisus, mitmekesisus - 21

- Päriselulised andmed ja nende töötlemine, Teedu vigadest ja kohmakusest tingitud probleemi lahendamine või n-ö vigade parandamine, üldse reaalelus tekkivate komplikatsioonide lahendamine.
- Ma arvan, et need ülesanded võiksid olla ka elus kasulikud, need aitavad toime tulla elus ettetulevate probleemidega.
- Ülesanded olid asjalikud, seoses reaalseste probleemidega ning huvitavad.
- Olümpiaadi ülesanded olid praktilised ja huvitavad.
- Ülesannetekogu oli mahukas ja mitmekesine.
- Küllaltki põnevad ja harivad ülesanded.
- Ülesandeid oli igale maitsele.

Eelmisega seostuvad ka vastused, kus kiideti olümpiaadi õpetlikkust enda jaoks.

❖ Uued teadmised – 12

- Võimalus näidata faktiteadmisi kui ka olümpiaadi ajal saada aru uuest antud informatsioonist (mis oli küll veidi liiga keeruline, nt. nisupõllu ETS; ei mõistnud teksti üldse).
- Ma arvan, et sain teada palju uut ja huvitavat, ning ei kahetse, et olümpiaadile läksin.
- Huvitavad uued teadmised loodusteaduste kohta.
- Uued valemid.

Ülesannete puhul tõsteti korduvalt esile nende omavahelisi seoseid, huvitavat ülesehitust, erinevate loodusteaduste lõimimist.

❖ Omavahel seotud, loodusaineid lõimivad ülesanded – 5

- Ülesanded olid koostatud väga huvitavalt ja hoomasid kõiki teadusaineid.
- Mulle meeldis rohke erinevate loodusteaduste integratsioon
- Et ülesanded olid loo põhjal ja olid omavahel seotud.
- Mulle meeldis eriline lähenemine ülesannetele.

Rida vastajaid tõi kiitvalt esile üksikuid ülesandeplokke.

❖ Aardekoobas – 7

- Väga meeldis viimane ülesanne, sest seal oli loodud lugu ja tekst ning siis oli ise huvitavam seda teha.
- Kaks viimast ülesannet olid huvitavad ning tasakaalustasid üksteist (roolijoodik pigem realistlik, aardekoobas põnev lahendada).
- Aaretekoopa ülesande jutustav vorm.

❖ DNA – 3

- DNA sissetoomine (väga viis).

❖ Roolijoodik – 2

- Meeldis roolijoodiku ülesanne, see polnud nii teaduslik.

❖ Hindenburg – 2

- Ajaloo integratsioon.

Kiideti ka piirkonnavoorest saadud uudset kogemust – ilmselt õpilaste poolt, kes polnud seni olümpiaadidel osalenud.

❖ Uus kogemus – 7

- Mulle meeldis see, et mulle anti võimalus osaleda sellisel vahval olümpiaadil ja see, et sain uue kogemuse.
- Sain kasuliku kogemuse, millest edaspidi palju abi on.
- Sain minna sinna kooli ja kogemust saada.

Vaatamata asjaolule, et paljud osalejad kurtsid ajanappust, leidis ka neid, kelle jaoks oli aega küllaldaselt.

❖ Piisavalt aega – 4

- Korralikult aega ülesandeid lahendada.

Mõnele õpilasele meeldis kool, kus olümpiaadi korraldati.

❖ Toimumiskoht – 3

- Koolimaja, kus olümpiaad korraldati.
- Toimus koolis, kus ma ka õpin.

Rida õpilasi tõi esile kohapealse korraldusega seotud positiivseid asjaolusid, näiteks toitlustust ja meeldivat õhkkonda.

❖ Kohapealne toitlustus – 4

- *Rõõmustasin ka selle üle, et minu kõrval oli paar tühja kohta ja ma sain 2 lisašokolaadi.*
- *Et meile anti šokolaadi ja mahla.*

❖ Meeldiv atmosfäär, sõbralikud korraldajad – 4

- *Hea atmosfäär, sõbralikud komisjoni liikmed.*
- *Vaikus ehk võimalus keskenduda.*

❖ Üldine korraldus – 2

- *Kohapealne korraldus.*

Mitmed kommentaarid puudutasid ka žürii head tööd ülesandekomplektide arusaadavuse, märksõnade ja tööde vormistuse osas.

❖ Head juhendid – 4

- *Oli püütud kõik võimalikult hästi lahti seletada, aga minu loll pea ei küündinud siiski mõne asjani.*
- *Ülesannete ees olid sissejuhatavad laused ja suunavad juhised.*
- *Olid märksõnad ettevalmistumiseks.*

❖ Kujundus / vormistus – 3

- *Vormistus, ei pidanud eraldi puhtandit kirjutama.*
- *Huvitav ja meeldiv kujundus.*

Leidus ka originaalsemaid vastuseid.

❖ Varia – 6

- *Saab koolist ühe vaba päeva võtta.*
- *Et anti aega tutvumiseks. (?) Kommentaar: soovituslik märkus ülesannetega tutvumise kohta oli küll töö esilehel, aga sel korral ei olnud ette nähtud üldist kirjutamisvaba tutvumisaega. Tekib küsimus, kas vastavas piirkonnas see aeg ikkagi anti.*
- *Teised õpilased.*
- *Kõik oli lahe.*
- *Raskusaste.*
- *Ei miski.*

2. Kirjuta kõik probleemid, mis Sind häirisid! (N=68)

Tavapäraselt olid paljud õpilased välja toonud olümpiaaditöö keerukuse ja asjaolu, et koolis polnud vastavaid teemasid veel õpitud. Selles osas on žüriil raske leida „kuldset keskteed“ - teatav lisaõppimine jääb ilmselt möödapääsmatuks, kuna 7. klassis pole veel sisuliselt õpitud füüsikat ja keemiat, millela on väga raske „olümpiaadilikke“ loodusteaduste ülesandeid teha. Omalt poolt püüame ülesannetes siiski rõhu asetada üldistele loodusteaduslikele pädevustele (analüüsioskus, etteantud info töötlemine, kriitiline mõtlemine, teadmiste kasutamine uues olukorras jm), nõudmata faktide ja oskuste mahukat juurdeõppimist. Muide, tänavu ilmnes, et mõned olümpiaadil vajalikud maateaduse ja bioloogia teemad olid vanematel õpilastel ka ununeda jõudnud.

❖ Eakohatud teemad / liiga raske – 23

- *Teemad olid sellised mida koolis polnud üldse võtnud, polnud aimugi valemitest ega ühikutest. Pigem loodan järgmisel aastal näha ülesandeid, mida oleme koolis läbi võtnud ja olümpiaadilt ootan nende koolis võetute ülesannete keerulisemat poolt.*
- *7. klassis pole veel õpetatud kõiki teemasid (60% vähemalt) ja kuu ajaga kõiki 8. ja 9. klassis õpitavaid keemia ja füüsika teemasid on väga raske õppida.*
- *Paljud ülesanded olid kõrgemal tasemel, kui koolis õpitu ja seega olid ettevalmistused rasked.*

- *Pisut liiga rasked küsimused – võiksid olla lihtsamad, siis oleks ka toredam lahendada.*
- *Nõutakse liiga suuri teadmisi, mis ei ole kuidagi seotud koolis õpituga.*
- *Liigne keerukus, raske aru saada nt. moolidest.*
- *Raske oli! Kindlasti raskem kui eelmine aasta.*
- *See oli väga raske olümpiaad (minu jaoks).*
- *Vanusepiirang võiks vanem olla.*

Võrreldes mullusega oli sel korral rohkem toonitatud töö mahukust ja sellega kaasnenud ajanappust. Tänavune piirkonnavooru töö oli lehekülgede arvult kahe eelmise aasta omadest lühem, lisaks oli see mullusega võrreldes paremini lahendatud. Aga püüame järgmisel aastal selle kriitika arvesse võtta ja teha vähem aeganõudva töö.

❖ Ajanappus, pikk olümpiaaditöö – 17

- *Ülesanded olid VÄGA mahukad ja neid oli kohutavalt palju. Aega tundus selle tõttu liiga vähe olevat. Olümpiaadil tahaks jõuda palju kontrollida ja endas kindel olla. Sellel olümpiaadil jõudsin vaid kirjutada, korralikult kontrollida ei jõudnud.*
- *Liiga pikk ja liiga palju ülesandeid. Käin paljudel olümpiaadidel, ja tööde raskusaste on alati hea, kuid liiga pikaks ajada asja on halb.*
- *Ajanappus! Oleksin kindlasti saanud parema tulemuse kui oleks olnud nt. tunnike rohkem aega. :)*
- *Aega oleks võinud rohkem olla ja enne oleks võinud olla aega ülesannetega tutvumiseks.*
- *Ajapuudus, mõned ülesanded olid liiga rasked nii lühikese ajaga lahendamiseks.*
- *Lehekülgede ja ülesannete suur hulk, samuti nende igavus.*
- *Aega jäi puudu ja mõtlemisaega jäi väheks*
- *Väga aeganõudvad küsimused.*

Tavapärast leidus etteheiteid seoses märksõnade liigse üldisusega. Aga oli ka üks pikk ja tõsine kaebus, mis seostus märksõnade täiendamisega jaanuari lõpus. (Algsest versioonist olid Roolijoodiku osa märksõnad eksikombel välja jäänud.) Vastav probleem on väga kahetsusväärne. Paraku polnud juurde lisatud meiliaadressi, mistõttu ei saanud žürii selle probleemiga edasi tegeleda (näiteks oleks võinud kaaluda kompensatsiooni-punktide lisamist mainitud kooli õpilastele). Kogu ülesande tühistamine ühe kriitilise kommentaari tõttu oleks ebaõiglane seda edukalt lahendanute suhtes. Aga järgmisel aastal püüame sarnast olukorda kindlasti vältida.

❖ Liiga üldised, ebatäpsed märksõnad – 5

- *Kahjuks olümpiaadil selgus, et olümpiaadi märksõnu ehk teemasid oli vahepeal täiendatud 4 lisateemaga. Sellest osalejaid aga ei teavitatud. Seetõttu ei saanud piisavalt põhjalikult olümpiaadiks ette valmistuda. Isegi veebilehel ei olnud kuskil märget, et teemasid on uuendatud. Ka õpetajatel puudus info, et märksõnadesse on lisatud uusi teemasid ja nad jagasid seetõttu huvilistele esialgseid märksõnu veel neli päeva enne olümpiaadi. Seda asjaolu peaks olümpiaadi tööde hindamisel arvesse võtma ja mitte hindama ülesandeid, mis on seotud lisatud teemadega (oksüdeerumine/redutseerumine; etanooli (alkoholide) omadused; etanooli metabolism ja toime organismile; kiirendus). Seda enam, et need on 8. klassi teemad, 7. klassi õpilased pole näiteks keemiat üldse õppinudki. Väga kahju, et nii juhtus, oleks tahtnud väga hästi esineda.*
- *Lisaks olid märksõnad väga-väga üldised.*
- *Ma ei jõudnud kõiki mõisteid õppida, neid oli palju.*

Paar nurinat seostus Aardekoopa osa ristsõnaga, mille puhul oleks ilmselt ära kulunud põhjalikumad sõnaseletused (muide, ühe kommentaari poolt laidetud venekeelne ristsõna andis keskmiselt veidi rohkemgi punkte kui eestikeelne), samuti Roolijoodiku ploki.

❖ Konkreetsed plokid – 6

- *Koobaste kohta oli faktiteadmisi palju (võib-olla ka minu ettevalmistuse pinnapealsuse süü).*

- *Vastused ristsõnale: koopasisaliku erikohastumus – pime, vajalik maa-aluse jõe ületamiseks - sild (kas teete nalja?). Kui te ei oska teha normaalset ristsõna vene keeles, siis ei maksa seda üldse olümpiaadile panna.*
- *Ristsõna vastused olid vägagi loomingulised.*
- *Roolijoodiku ülesande halvustav toon. Peategelasele anti absurdne nimi ning ülesandest hõngus ebaprofessionaalset propagandalõhnalist hurjutamist ja loengupidamist.*
- *Roolijoodiku ülesanne.*
- *Hindenburgis oli vaja palju arvutada.*

Vaid paar õpilast kurtis, et mõnda ainet oli liiga palju, aga ka need kaebused ei langenud sisu poolest kokku. Nii tundub, et tänavune olümpiaaditöö oli erinevate loodusteaduste osas päris hästi tasakaalus.

❖ Ainete tasakaal – 2

- *Erinevate loodusainete tasakaal oli liiga väike, kõige suurema osa moodustasid geograafia ja füüsika ülesanded. Nii suur geograafiarohkus oli minu jaoks ootamatu, kuna varasemate aastate ülesanded on olnud pigem keemia-, füüsika- ja bioloogiaalased.*
- *Liiga palju oli keemiaga seotud küsimusi, mis tegi 7. klassi õpilastel vastamise keeruliseks.*

Sõnastuse arusaadavuse teemal oli sel korral etteheiteid samuti keskmisest vähem. Žürii püüab teha endast parima, et keerukad teadusteemad ja terminid põhikooliõpilastele mõistetavas keeles lahti seletada.

❖ Keerukad, arusaamatud juhendid, tekstid – 4

- *Mind häiris see, et ülesannete sõnastus oli veidi keerukas ja neid pidi korduvalt läbi lugema.*
- *Näidete järgi ei saanud aru kuidas ETS-i arvutatakse, seletus oli segane.*

Piirkondades ilmnenud häirivate asjaolude kohta leidsid üksikuid spetsiifilisi märkusi. Kalkulaatorisse puutuvat peame edaspidi täpsemalt üle rõhutama. Selle kaasavõtmine on kindlasti vajalik, aga igas piirkonnas võiks olla ka vähemalt üks varukalkulaator.

❖ Kohapealne korraldus – 9

- *Mulle ei jäänud netis silma, et kuskil oleks mainitud, et oma kalkulaator tuleb kaasa võtta*
- *Mind häiris, et kohapealt antud tabelid olid justkui lahendamisel kasutatud.*
- *Mind häiris, et Võrumaa voorus oli ainult kaks osalejat, aga noh, mis teha.*
- *Palju jäetakse ruumi kontrollijale otsustada.*
- *Lahtine aken ja müra, mis kostis väljast.*
- *Aegajalt kostus imelik heli.*
- *Piirkonnavaor toimus vene koolis.*
- *Liiga karm kord.*

Viimase vastuse andjalt (Tallinnast) palusin meili teel täpsustust. Ta kirjutas:

- *Minu arvates võiks õpilaste kutsumine klassi olla veidi leebem. Karm oli reeglite täitmine iseenesest. Tuli kohe välja võtta vajalikud asjad ja kott asetada klassi lõppu, enne seda ei saanud järgmine õpilane sisse tulla. Midagi hullu ei olnud, kuid mulle see ei meeldinud.*

Sel korral oli üle keskmise palju märkusi seoses vastamisruumi ebapiisavusega – seda tuleks järgmisel aastal ilmselt arvesse võtta. Mõnes piirkonnas oli vastamisruumi ruudustik paljundamisel „kaotsi läinud“, mis küll vastamist oluliselt ei takistanud.

❖ Vormistus / ülesehitus / liiga vähe ruumi – 5

- *Vastuste/lahenduste kirjutamiseks oli liiga vähe ruumi. Kui kogu ülesanne läheb valesti, siis ei ole võimalik kuhugi õigesti ümber kirjutada. Kui lahendus ei mahu ära, võiks olla võimalus kirjutada lahenduse jätk lisalehele.*

- Kirjutamisruumi nappus töös (võinuksid olla lisalehed).
- Kirjutamisruum oli udune ja pisut väike.

Kaks õpilast ei olnud rahul valevastuste eest punktide mahavõtmisega valikvastuselistes ülesannetes. Samas on selle mittetegemine (eriti jah/ei küsimuste puhul) ülekohtune analüüsile ja teadmistele tuginedes õigesti vastanute suhtes, juhul kui ka täiesti huupi pakkudes võiks pooled punktid teenida.

❖ Miinuspunktid valevastuste eest – 2

- *Mulle ei meeldinud lause, kus öeldakse, et žüriil on õigus juhuvalikute eest anda miinus punkte. Selline hindamisjuhised ei ole objektiivne.*
- *Valikvastustega ülesannetega puhul võeti vale vastuse eest punkte alla. Teistel olümpiaadidel nii ei tehta!*

Leidus ka üksikuid muid etteheiteid seoses ülesandekomplektidega. Tööga eelutvumise märkus jäi juhendisse eelmisest aastast, kui see oli veel kohustuslik. Sel korral oli see igaühele soovituseliseks, et oma tegevust paremini planeerida. Ülesannete teatav sõltuvus üksteisest sama ploki piires on üsna paratamatu, aga püüame seda edaspidi vähendada. Koodi kirjutamine igale lehele on hädavajalik, et kõik hindamiseks lahtivõetud lehed hiljem jälle õige isikuga kokku viia.

❖ Muud tehnilised küsimused seoses võistlustööga – 4

- *Kogu aeg tuli keerata lehte, faktid mida ühes ülesandes vaja oli, olid viis lehte taga pool ja see pidev lappamine oli tüütu ja kogu sisu väsitas aju.*
- *Ülesannete lehel oli kirjas käsk ülesannetega tutvumiseks, kuid selle aja pidi kirjutamiseajast kulutama.*
- *Paljudes ülesannetes on nii, et kui esimest osa ei oska, siis järgmist nelja ülesannet teha ei saa.*
- *Igale lehele pidi kirjutama oma koodi.*

Kahel juhul märgiti probleemina hilist teadasaamist olümpiaadist, mis võis seostuda mõnevõrra hiljaks jäänud lehelugude avaldamisega Lääne- ja Valgamaal.

❖ Liiga hiline teadasaamine olümpiaadist – 2

- *Sain olümpiaadist liiga hilja teada.*

Leidus ka päris originaalseid vastuseid. Eestikeelsed tööd saavad tõesti keskmiselt rohkem punkte, aga siin peab põhjust otsima pigem vene koolides toimuvast ettevalmistusest. Samas on ELOI varasematel aastatel väga edukalt osalenud ka mitmed venekeelsed õpilased.

❖ Varia – 4

- *Selgub, et eestikeelsed tööd saavad rohkem punkte, aga see on juba peaaegu rassism.*
- *Et pidin varem ära minema, seetõttu ei jõudnud kõike lahendada.*
- *Nimetage mõni asi olümpiaadi kohta ja just see asi mind häiriski.*
- *Olümpiaad toimus laupäeval.*

Mitme õpilase jaoks oli olümpiaadil kõik hästi.

❖ Polnud probleeme – 6

- *Ei olnud midagi sellist mis häiriks.*

3. Milliseid ülesandeid võiks edaspidi piirkonnavorus rohkem (või vähem) olla? (N=58)

See küsimus oli tänavu kasutusel esimest korda. Ilmnes, et õpilased sooviksid edaspidi näha rohkem loogikal põhinevaid nuputamisülesandeid, samuti huvitavaid ja elulisi ülesandeid. Faktiteadmiste osakaalu kasvu näha ei taheta. Püüame kindlasti selle sooviga arvestada.

❖ Rohkem loogika-, nuputamisülesandeid – 12

- *Rohkem ülesandeid, kus pole vaja pelgalt valemeid meelde tuletada, aga ka mõelda lahenduste üle.*
- *Loogika ülesannete hulk peaks suurenema ja vähenema konkreetsete faktide küsimine.*
- *Loodusega seoses nuputamist võiks olla palju, palju rohkem, siis oleks põnevam.*
- *Võiks olla rohkem nuputamisülesandeid, sest fakte võib igaüks tuupida.*
- *Rohkem neid kus lahendamine on lihtne ja arusadav aga keerukas.*
- *rohkem võiks olla loogikaülesandeid ja sellist lõbusamat poolt.*

❖ Rohkem huvitavaid, elulisi ülesandeid – 5

- *Rohkem huvitavaid, kaasahaaravaid ülesandeid.*
- *Elulisi teemasid, mida ka oli.*

Paljud vastasid, lähtudes konkreetsetest loodusainetest. Teistest rohkem soovitakse töös näha bioloogiaülesandeid, milles eeskätt nooremad õpilased tunnevad end nähtavasti kindlamalt, võrreldes füüsika ja keemiaga. Samas nõuab meie loodusainete lõimimise ja tasakaalustatuse põhimõtte siiski erinevate loodusainete enamvähem võrdset rakendamist. Kolm õpilast tõid eraldi välja neile meeldinud DNA ülesande – kaalume kindlasti võimalusi DNA teemat (veidi erineval kujul) ka tulevikus kasutada.

❖ Rohkem bioloogiat – 12

- *Kindlasti oli DNA ülesanne selline, mis võiks ka edaspidi olümpiaadis sees olla.*
- *Rohkem keemia, bioloogia ja geograafiaga seotud ülesandeid.*
- *Rohkem keemiaga ja bioloogiaga seotud ülesandeid!*
- *Loomadest võiks olla ülesandeid.*
- *Inimesega seotud ülesandeid.*
- *Võiks olla rohkem bioloogiat.*

Traditsiooniliselt oleme loodusteaduste olümpiaadil keskendunud bioloogiale, keemiale ja füüsikale, aga üldjuhul on töödes sisaldunud ka sugemeid geograafiast (maateadusest). Tänavu oli Aardekoopa plokk üsna tugeva geograafia-suunitlusega ning kliima temaatikaga tegeleti ka Nisupõllu osas. Tundub, et see sobis eelkõige noorematele õpilastele, sest maateadust õpitakse erinevalt füüsikast ja keemiast juba varasemates klassides. Püüame sellega ka edaspidi teatud määral arvestada, et pakkuda ka 7. klassidest pärit osalejatele võimalusi teadmiste näitamiseks.

❖ Rohkem geograafiat – 7

- *rohkem keemia, bioloogia ja geograafiaga seotud ülesandeid.*
- *Sel aastal oli üpris vähe geograafiaga seotuvaid harjutusi.*
- *Rohkem võiks olla geograafia-alaseid ülesandeid.*

Siiski leidis omajagu ka neid, kes eelistaksid ELOI näha rohkem keemiat ja/või füüsikat.

❖ Rohkem keemiat – 6

- *Keemia/füüsika ülesandeid rohkem.*
- *Rohkem keemiaülesandeid.*

❖ Rohkem füüsikat – 6

- *Füüsikaga seonduvaid.*
- *Rohkem FÜÜSIKAT!!!*

Paar õpilast sooviks edaspidi näha rohkem „Aardekoopa“ plokile sarnanevaid ülesandeid.

❖ Aardekoobas – 2

- *Rohkem Aardekoopa-taolisi ülesandeid.*
- *Nt selliseid nagu oli Aardekoobas.*

Osa õpilasi oli lähtunud ka sellest, milliseid ülesandeid võiks edaspidi ELOI vähem olla. Huvitaval kombel oli siin ka levinuimaks valikuks bioloogia, aga leidus ka rida muid soovitusi. Arvutuste osakaalu olulist vähenemist ei saa me loodusteaduste olümpiaadi puhul kahjuks lubada.

❖ Vähem bioloogiat – 3

- *Võiks olla vähem geograafia ja bioloogiaga seonduvaid ülesandeid.*
- *Vähem bioloogiaga seotud ülesandeid.*

❖ Vähem arvutusülesandeid – 2

- *Võiks olla veidi vähem arvutusülesandeid, sest enamus ülesanded olid arvutusülesanded ja nende asemel võiks olla rohkem teadmiste küsimusi.*
- *Ärge pange väga palju arvutusülesandeid, need on igavad.*

❖ Vähem midagi muud – 7

- *Vähem temperatuuriga seonduvaid graafikuid.*
- *Vähem nisupõldude sarnaseid ülesandeid.*
- *Vähem võiks olla joonistusülesandeid.*
- *Koristage ristsõna kus kurat!!!! (Eeltsiteeritud kurjast venekeelsest vastusest.)*
- *Vähem võiks olla geograafiat.*
- *Vähem füüsikat.*

Osa õpilasi kordas oma eelmist vastust, rõhutades vajadust piirata üldiselt töö mahukust, anda juurde lahendamisaega või muuta ülesanded lihtsamaks.

❖ Kärpida mahtu/ anda rohkem aega – 5

- *Piirkonnavoorus võiks olla rohkem ülesandeid, aga need peaksid olema lühemad.*
- *Võivad olla sama rasked või raskemad ülesanded, aga neid peab olema vähem.*
- *Ülesannete mahukust tunduvalt vähendada või palju rohkem aega anda.*
- *Teha vähem ülesandeid, aga aega anda sama palju (4 tundi).*

❖ Ülesanded lihtsamaks, tuttavamal teemal – 5

- *On oluline, et õpetaja teataks ette kogu materjali ja ülesanded oleksid koostatud õpitud materjali kohta.*
- *Vähem keerulisust, minul hakkas lausa pea valutama ja natuke paha.*
- *Ülesanded võiksid olla rohkem igapäevaelust.*
- *Õppekavas olevaid ülesandeid.*
- *7. klassile vastama.*

Siingi leidus mitmeid originaalseid vastuseid.

❖ Varia – 7

- *Ülesanne DNA kohta oli mingi... nõme, lihtsalt leida kindel täheühend suurest tähtede hulgast.*
- *Täpsemalt kirjutada, mida teemaga peab tegema.*
- *Ülesandeid võiks sama palju olla.*
- *Märksõna ja tabeliülesandeid.*
- *Arvutuslikud ülesanded.*

- *Valikvastustega.*
- *Lünnk tekst.*

3. Mida soovitaksid kohalikele korraldajatele järgmiseks aastaks? (N=37)

See küsimus oli küll mõeldud selgitama kohapealse korralduse nüansse, aga väga paljud olid andnud hoopiski tööde sisu puudutavaid soovitusi. Tööga tutvumise aeg oli kasutusel eelmisel aastal, sel korral sellest loobusime paaris piirkonnas tekkinud probleemide tõttu. Aga kaalume selle taastamist lühemal kujul järgmisel aastal, kuna tagasiside andjad on seda enamuses soovinud.

❖ Rakendada tööga tutvumise aeg – 3

- *Anda ülesannetega tutvumiseks 10 minutit.*
- *Enne võiks olla 20 min ülesannetega tutvumiseks.*

Hulk vastajaid leidis, et kõik oli hästi ja jätkata võiks samamoodi.

❖ Jätkake samas vaimus - 13

- *Jätkake samas vaimus.*
- *Teha mitmekesised ülesanded, nagu oli sel aastal.*
- *Et nad korraldaksid sama hästi edasi.*
- *Üldiselt polnud korraldus paha.*

Siingi märkisid mitmed, et ülesanded võiks lihtsamaks teha.

❖ Ülesanded lihtsamaks – 7

- *Lisaks peaksid ülesanded olema lihtsamad, et oleks võimalik neid nt loodusõpetuse ülesannetega seostada.*
- *Tehke ülesanded noortele arusaadavamalt või lihtsama sõnastusega.*
- *Ülesannete seostamine koolis õpituga.*
- *Veidi lühem ja kergem töö.*

Mitmel õpilasel oli ka spetsiifilisi soovitusi kohalikele korraldajatele. WC-pause ei saa õpilastele kindlasti keelata. Piirkonnavooru toitlustamine on kohalike korraldajate (haridusosakondade) hallata, seda tehakse vastavalt võimalustele. Senine alguskellaeg on laupäeva kohta optimaalne.

❖ Kohapealse korralduse teemad – 6

- *Teha vahepeal pissipaus :) Mul oli lõpuks kole pissihäda, mis hakkas viimaks minu sooritust mõjutama. Ja ülesannete lahendamiseks oli vähe aega.*
- *Anda vähem magusat šokolaadi, sellisele tahaks midagi peale juua, aga mahl oli ka magus ja tekkis janu.*
- *Rohkem suhtlust, selgust, juhatust kus garderoob on, garderoobiruumi suurendamine.*
- *Anda ka edaspidi suupisteid (kindlasti), kindlasti ka selgitada ülesandeid.*
- *Teha olümpiaadid varem või pärast 12:30.*
- *Rohkem entusiasmi.*

Ka selle punkti all oli puudutatud märksõnade ja lahendamisajaga seonduvat. Lahendamisajaks jääb 4 tundi, aga järgmisel korral püüame veidi kärpida töö mahtu.

❖ Märksõnad abistavamaks – 4

- *Anda valmistumiseks olümpiaaditööga rohkem seotud materjalid.*
- *Märksõnades suurem täpsus (2).*
- *Rohkem märksõnu.*

❖ Rohkem aega – 2

- *Ülesanded võiks jääda sama huvitavaks ja raskeks, kuid aega võiks juurde anda.*

- *Anda töö tegemiseks 7 tundi.*

Žüriile oli ka mitmeid spetsiifilisemaid ettepanekuid. Vanuserühmade osas püüame edaspidi rohkem esile tõsta 7. klasside parimaid, kuid eraldi ülesandekomplekte tõenäoliselt ei tule. Pigem püüdleme selles suunas, et anda täpsemaid märksõnu valmistumiseks ja vähendada vajalike eelteadmiste osakaalu, tasandamaks 8. ja 9. klassi eeliseid nooremate ees.

❖ **Varia – 6**

- *Võiks olla kaks vanuserühma. Näiteks võiks olla nooremad kuni 6.-7. klass ja vanemad alates 8. klassist. Noorematel võiks olla vähem ülesandeid kui vanematel.*
- *Teha tõlge vene keelde täpsemaks ja korrektsemaks, aga mitte idiootlikku, grammatikavaba, nagu oli sel aastal. (Kuri venekeelne vastaja polnud rahul paari vastus-sõnaga ristsõnas.)*
- *Teha ülesannetele juurde lugu, siis on veel huvitavam.*
- *Veel võiks olla humoorikamaid ülesandeid.*
- *Ülesannete ajakohastamine.*
- *Miinuspunktide kaotamine.*

4. Milliste sõnadega kirjeldaksid ELO lühidalt oma nooremale sõbrale, kes Sult selle kohta küsib? (N=60)

Uue küsimusena palusime õpilastel sõnastada arvamus ELOst nõnda, nagu nad väljendaksid seda oma asjahuvilisele nooremale sõbrale. Žürii jaoks on meeldiv nentida, et enamik küsimusele vastanutest annaks sõbrale positiivse soovitusse.

❖ **Huvitav / kasulik / lahe – 27**

- *ELO on võistlus, mis sisaldab ülesandeid keemiast, füüsikast, bioloogiast, geograafiast ja integreeritud loodusteadustest. Osaleda on võimalik kõigil huvilistel. Võistlus on oma ülesehituselt hoopis teistsugune kui teised olümpiaadid ja seetõttu ka huvitavam. Ülesanded on väga mitmekesised ja huvitavad ning nõuavad teaduslikku lähenemist. Esitatud probleemid on elulised ja omavad praktilist tähtsust. 50 parimat pääsevad ka lõppvooru katseid tegema, mis on võrreldes teiste olümpiaadidega väga suur hulk. Kui pingutada, on võimalik jõuda välja ka rahvusvahelise tasemele. Üldiselt nii noorelt rahvusvahelisele võistlusele ei ole võimalik pääseda, kuid loodusteaduste olümpiaad on erand. Õppida on muidugi vaja palju, kuid aitab kindlasti aitab ka nutikus ja koolis õpitu.*
- *ELO on midagi muud, kui tavaline olümpiaad. See on reaalselt huvitavam ja palju igapäevasem ja aktuaalsem. Kui sõber on vastavas vanuses, soovitaksin temalgi osa võtta.*
- *On ette teatatud märksõnad, mis kõik küll polnud kasutusel, kuid tulid kasuks. Olümpiaadil on antud palju seletavat ja huvitavat teksti.*
- *Vahva olümpiaad ja vaatamata segadusele, mis mõne ülesande lahendamisel tekkis, hea kogemus ja huvitavad uued teadmised.*
- *Suur tarkuste allikas, soovitaksin pigem: "Proovi järgi, sa oled ju tark jne.", kui hirmutaksin: "Ei, ära mine, kohutav kogemus!"*
- *Kindlasti tasub minna. See on olümpiaad, mis on mitmekesine, huvitav ja seal saab paljus osas läbi ka hea loogikaga.*
- *Kõige mitmekesisem olümpiaad, kus on põnevad ülesanded ning kus edukas olemiseks ei piisa ainult tuupimisest.*
- *Loodusteadused on põnevad, seepärast soovin kindlasti osaleda ka järgmisel aastal. Soovitan sullegi!*
- *Väga huvitav olümpiaad, mille käigus võib nii mõndagi uut teada saada erinevalt alalt.*
- *ELO olümpiaadil on ülesanded, millega sa saad ennast proovile panna.*
- *Olümpiaadil saad teadmised proovile panna, valmistu korralikult ette.*
- *Kui sa saad olümpiaadil osaleda, osale kindlasti, see on väga huvitav.*
- *Soovitan väga! Saab palju teadmisi, mida läheb ka tulevikus vaja.*

- Väga huvitav ja aega väärt üritus, peaksid kindlasti osalema.
- Huvitav kogemus, kui oskad ja ise huvitud loodusteadustest.
- See on huvitav ja mitmekesisem kui teised olümpiaadid.
- Võimalus õppida Eesti loodusteadusest rohkem.
- Väga huvitav olümpiaad. Piisavalt keerukas.
- Väga huvitav olümpiaad, kus tasub osaleda.
- Nad korraldavad häid olümpiaade.
- Tore olümpiaad, mulle meeldib.
- Väga põnev, soovitan osaleda.
- Väga-väga huvitav ja lahe!
- Hea kogemus, soovitan.
- Tore kogemus eluks.
- Väga mitmekülgne.
- Äge.

Üpris paljud pidasid siiski lisaks positiivsele soovitusel kohaseks sõbra hoiatada, et tegu on keeruka olümpiaadiga, mis nõuab korralikku ettevalmistust.

❖ Raske, aga huvitav / kasulik – 14

- Keeruline olümpiaad ja kui sa pole õppinud siis ei tasu sinna eriti minna, kuid kogemused võib ju saada. Mulle tundus isegi ajaraiskamine, aga samas olid huvitavaid ülesandeid ka ;)
- Olümpiaad oli raske, aga ülesanded väga mitmekesised. Seetõttu oli lahendada huvitav. Ma ei kahetse, et läksin, sain kasuliku kogemuse.
- Olümpiaad ise on üsna raske ning selle jaoks tuleks põhjalikult ette valmistuda.
- Oli küllaltki raske. Aga vähemalt on 8.klassiks keemiast algteadmised olemas.
- Rasked, hästi koostatud ülesanded, sõbralik komisjon, hea õhkkond.
- Kõik on väga raske. Aga üpris huvitav. Teisisõnu, tasub proovida.
- Väga raske, kuid huvitav, tasub kindlasti selleks valmistuda.
- Raske ja mahukas, aga väga kasulik kogemus!
- Lahe, hästi korraldatud, aga väga raske.

Leidus ka õpilasi, kes väldiksid oma sõbra osalema kallutamist või ärahirmutamist, esitades vaid kained faktid.

❖ Neutraalne kirjeldus – 4

- See on loodusteaduste olümpiaad. Seal on erinevaid küsimusi füüsika, bioloogia, keemia ja geograafia teemadel...
- See on olümpiaad, kus küsitakse erinevaid aineid ja et siin peab väga palju teadma.
- 4 suurt ülesannet ning 20 lehekülge teksti, kuid kõik on täiesti ära tehtav.
- See on loodusteaduse ja füüsika segu.

Päris mitmete jaoks kaalus paraku raskus muud omadused üles.

❖ Raske, mahukas – 9

- Väga raske, nõutakse ülimalt sügavaid teadmisi. Ülesannete maht on suur, ajakulu tohutu.
- Palju raskem kui teised olümpiaadid.
- Väga pikk kolmeosaline töö.
- Väga raske ja mahukas töö.
- Raske. Tõsiselt raske.

Üksikutel juhtudel oli vastus žürii jaoks üsna ebameeldivat laadi.

❖ Negatiivne kirjeldus – 3

- Ära mine!
- Keegi ei küsiks mult sellist asja, kas siis keegi käib olümpiaadil vabatahtlikult?

- *See on väga raske ja valdavalt igav olümpiaad. Tundub, et sattusin olümpiaadile kogemata. Tegelikult polnud see nii. Ma lahendasin erinevaid välismaa (nt Vene ja Ukraina) olümpiaadide ülesandeid. Minu meelest ei oleks maksnud teha ülesandeid nii igavaid. Aga kui on plaanis astuda Tartu Ülikooli, siis tasub olümpiaadil osaleda.*

6. Täpsustused küsimustiku eelnenud osade kohta (N=6)

Tänavu puudus täpsustava vabavastuse andmise võimalus uuringu valikvastuselises osas, kuna eelmisel aastal kasutati seda üsna vähe ning tegu on ka tehniliselt tülika lisandiga. Selle asemel oli küsimustiku lõpus siintoodud küsimus. Ilmnes, et täpsustusi sooviti teha vaid mõnel juhul, samas olid need asjalikku laadi. Märksõnade osas üritame järgmisel aastal täpsemad olla, kuid väga konkreetsete asjade etteteatamine soodustaks liialt tuupimist. Kohustusliku kirjanduse osas tekitaks probleeme asjaolu, et allikad pole üle Eesti võrdselt kättesaadavad, samuti puuduvad samaväärsed materjalid eesti ja vene keeles. Vastamisruumi-alast kriitikat plaanime kindlasti arvesse võtta.

- *Ma olen osalenud pea kõigil Eestis toimuvatel olümpiaadidel ja ma ei ole varem osalenud nii raskel ja kooli teemadest kõrvale kalduval olümpiaadil. Ajaloo olümpiaadil oli ka ette antud märksõnad, millest lähtuda. Need vastasid ilusti hiljem olümpiaadi ülesannetele. Loodusteaduste olümpiaadil antud märksõnad olid väga-väga üldised. Soovitaksin ka sisse viia kohustusliku kirjanduse nimekirja. Siis on olümpiaadil osalejatel selge, mis teda ees ootab.*
- *Täpsustused l.10 kohta: Olümpiaaditöö kujundus on minu jaoks väga nauditav ja vastuvõetav. Ühelgi teisel olümpiaadil, kus ma olen osalenud, ei ole nii head kujundust. Aga, kuna vastamisruumi oli minu jaoks liiga vähe, siis ei olnud ka minu poolt antud hinne maksimaalne*
- *Väga vahva, aga rohkem keemiat.*

Žürii on tänulik kõigile piirkonnavoorus osalenutele, kes avaldasid oma hinnanguid, tundeid, mõtteid ja ideid seoses lõppenud piirkonnavooriga. Nüüd teame, mida teha, et aastal 2015 võiks ELOI osalemine olla teile endile või teie noorematele koolikaaslaste veelgi toredam ja kasulik kogemus!

Head õpetajad! Ootame Teie tublisid hoolealuseid ELOle ka järgmisel aastal ja loodame väga, et leiate taas aega nende ettevalmistamiseks!